

فهرست

۳	پیشگفتار
۷	مقدمه
۸	کلیاتی درباره گاز CNG
۹	فواید استفاده از گاز CNG
۱۴	سوختگیری خودرو گازسوز
۱۶	شرایط ایمنی و گارانتی
۱۷	اجزای اصلی کیت گازسوز
۲۳	رگلاتور
۲۸	سایر اجزای کیت گازسوز
۳۱	نحوه عملکرد سیستم
۳۲	نمای شماتیک سیستم
۳۳	پیاده و سوار کردن اجزاء
۵۳	لوله های فشار قوی
۵۵	تست و تنظیم سیستم
۵۷	عیب یابی سیستم
۵۹	بازدیدهای دوره ای
۶۱	فرم نقطه نظرات و پیشنهادات

دیجیتال خودرو

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

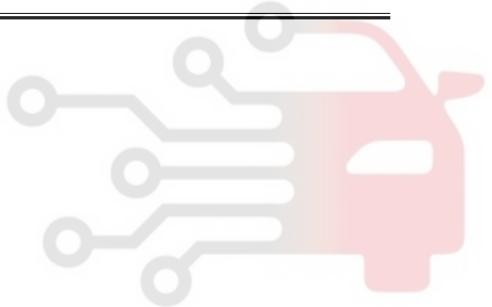

راهنمای تعمیرات و سرویس سیستم گاز سوز پراید CNG

دیجیتال خودرو

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

عملیات تراکم گاز در ایستگاه سوخت گیری تا فشار ۲۰۰ بار برای مصرف خودرو انجام می‌گیرد.

گاز CNG یکی از سوختهای دوستدار طبیعت معرفی شده است CO2 کمتری نسبت به بنزین منتشر می‌کند، اما مقدار Mیزان CNG متان بیشتری نسبت به دیگر سوختهای جایگزین و بنزین به محیط زیست وارد می‌کند. که می‌توان با استفاده از کاتالیستهای خاص این مقدار را کاهش داد.

بطور متوسط ۹۲۱/۰ متر مکعب گاز طبیعی معادل با انرژی یک لیتر بنزین است. گاز طبیعی در دما و فشار محیط بصورت گاز است و بعلت ماهیت گاز دارای چگالی انرژی خیلی پایینی در مقایسه با سایر سوختهای است.

کلیاتی درباره گاز CNG :

این گاز مخلوطی از متان (حداقل ۸۲ درصد) و اتان (حداکثر ۱۲ درصد)، پروپان (حداکثر ۴ درصد)، بوتان و هیدروکربنهای سنگین تر و بقیه گازهای غیرسوختی ازت و دی اکسید کربن به میزان بسیار کم می‌باشد. این نوع گاز علاوه بر تامین سوخت منازل به عنوان سوخت موتور اتومبیل هم قابل استفاده است. از این نظرنکات مثبت بسیاری را دارد و مهمتر از همه این که در ابعاد جغرافیایی وسیعی در جهان وجود دارد و با هزینه‌لوله کشی به کشورهای صنعتی جهان قابل انتقال است اما چرا CNG با وجود فراوانی نتوانسته است بطور گسترده جایگزین سوختهای فسیلی بشود که در بیان علت آن می‌توان به تکنولوژی گران قیمت و دشوار ذخیره سازی آن در انواع خودروها اشاره کرد. برای ذخیره سازی CNG در خودروها در راه وجود دارد. شیوه نخست این که می‌شود این گاز را تحت فشار زیاد در داخل مخزن نگهداری کرد و راه دوم، نگهداری آن تحت فشار کنترل شده در دمای بسیار پایین و در کپسول است. در صورت اول برای نگهداری از گاز طبیعی فشرده شده حداقل فشار باید ۲۰۰ بار باشد و در صورت رعایت کامل مقررات ایمنی، کپسول و متعلقات آن باید حداقل قدرت تحمل فشار ۴۵۰ بار را داشته باشد که در این صورت کپسول گازسنگین و گران قیمت خواهد بود.

درجه اکتان گاز طبیعی فشرده CNG حدود ۱۳۰ است حال آنکه همین رقم در مورد بنزین سوپر بیش از ۹۶ نیست. درنتیجه این گاز نیازی به افزودن مواد خارجی برای پس مانده زایی یا از بین بردن KNOCK ندارد. CNG تمیز می‌سوزد و حداقل آلوگری را پدید می‌آورد و بالا بودن عدد اکتان CNG امتیازهای بزرگی را در برداشتند که در این صورت دارد:

احتراق آن منظم و یکنواخت می‌باشد و در صورت طراحی صحیح و تنظیم دقیق موتور معمولاً اتموبیلهای گاز سوز نرم تراز انواع بنزینی کار می‌کنند و دیگر آن که برخلاف بنزین، گاز نباید قبل از سوختن بصورت بخاردار آید (زیرا در حالت فیزیکی آن گاز است). و نیز بر روی اجزاء سرد اتومبیل میان نمی‌کند و در نتیجه روشن کردن اتومبیل در هوای سرد آسانتر است. جایگزینی CNG بجای سوختهای فسیلی در موتورهای احتراق داخلی از نظر فنی با اعمال تغییراتی در موتور امکان پذیر است.

واژه مهمی که معمولاً در مورد سوختهای جایگزینی بکار برده می‌شود واژه هم ارز گالن بنزین است که عبارت است از مقدار حجمی از گاز طبیعی که محتوای انرژی آن معادل محتوای انرژی یک گالن بنزین می‌باشد و این مفهوم به خاطر آن است که چون گاز طبیعی بصورت مایع نیست بنابراین حجم آن معمولاً به صورت فوت مکعب محاسبه و با واحد گالن گزارش نمی‌شود.

بنابراین تعریف GGE راهی برای ارزیابی هم ارزی حجم های سوختهای مبنا بر اساس انرژی نهفته به واحد بی تی یو (BTU) می‌باشد. میزان GGE برای CNG برابر ۹۲۱ متر مکعب است که بیانکر این مفهوم است که ۱۲۳ فوت مکعب از CNG معادل یک لیتر بنزین، انرژی نهفته دارد.

مقایسه انواع موتورها از نظر مواد آلوده کننده			
			نوع موتور
اتومیلهای دیزلی	اتومیلهای بنزینی		مود آلوده کننده
			مونو اکسید کربن CO
			اکسیدهای نیتروژن NOX
بسته به نوع گاز متفاوت			انیدرید سولفور SO2
			هیدروکربنهای نسخته HC
			ذرات و غبار PM
مواد آلوده کننده خروجی بر حسب گرم در کیلومتر پیمایش اتومبیل			

اهمیت کاربرد استفاده از سوخت CNG

استفاده از گاز طبیعی بعنوان سوخت وسایل نقلیه بیشتر از دو دیدگاه زیست محیطی و اقتصادی مورد بررسی قرار می‌گیرد و دلیل و انگیزه اجرای طرح گاز سوز کردن خودروهای تهران و دیگر شهرها علاوه بر مسائل آلودگی هوا، دارابودن توجیه اقتصادی و سیاسی طرح در سطح ملی است. کشور ما در آینده نزدیک دیگر یک کشور نفت خیز نخواهد بود. در ۱۵ سال آینده تبدیل نفت به بنزین و سوزاندن آن گناه غیرقابل بخشش خواهد بود چرا که آینده‌گان کمترین استفاده را این نعمت خدادادی خواهند برد. اما در مقابل کشور ما دارای منابع گاز ۲۰۰ ساله است. بدیهی است که استفاده از گاز، این فرصت را به شرکت دهد تا از نفت خام برای تولیدات مهم تر و حیاتی تر استفاده کند. همچنین گاز به عنوان سوختی که نیاز به حدائق پالایش را دارد با بهای مناسب تر و ارزان تر از مواد مشتق شده از نفت، میتواند در سطوح پالایش و بذر قرار گیرد و بدین طریق سالانه میلیونها دلار که برای پالایش و واردات بنزین و گازوئیل هزینه می‌شود صرفه جویی خواهد شد.

دیجیتال خودرو

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

درصد ذخایر گاز در جهان	
نام کشور	درصد ذخایر گاز در جهان
روسیه	
ایران	
قطر	
عربستان	
امارات	
آمریکا	
سایر کشورها	

مزیت نسبی گاز طبیعی در ایران و مقایسه موقعیت ایران با جهان:

ایران به تنهایی حدود ۱۵/۵ درصد از ذخایر گاز طبیعی دنیا را در اختیار داشته و از این نظر مقام دوم جهان را دارا می‌باشد. در حال حاضر ایران جزو تولیدکنندگان عمده گاز در جهان است و برنامه‌های گسترشده‌ای برای افزایش تولید گاز در منطقه پارس جنوبی در حال اجرامی باشد. ایران دارای شبکه گسترشده خط لوله گاز است که نصب جایگاه سوخت رسانی را در اغلب نقاط کشور میسر می‌سازد کل شبکه جاده‌های کشور حدود ۱۲۰۰ کیلومتر می‌باشد. که خطوط لوله گاز در حاشیه ۹۷۰۰ کیلومتر از این جاده‌ها گسترشده شده است. به علت طراحی قدیمی و عمر خودروها، مصرف سرانه سوخت اتومبیل‌های ایران (در ازای هر اتومبیل) در مقایسه با معیار متوسط جهانی بسیار زیاد است و این در حالی است که نرخ داخلی گاز طبیعی

مشخصات مهم گاز طبیعی در ایران	
مقدار	مشخصات
۴۵ درجه سانتیگراد در کیلو گرم بر سانتیمتر مربع	حد اکثر نقطه شبنم
۴۸ میلی گرم در متر مکعب	حد اکثر انیدرید سولفور
۱۵ میلی گرم در متر مکعب	حد اکثر مرکاپتان
۱۰۰ میلی گرم در متر مکعب	حد اکثر گوگرد
۲ درصد حجمی	حد اکثر انیدرید کربنیک
۸۶۵ کیلو کالری در متر مکعب (980 BTU/CU.FT)	حداقل ارزش حرارتی
۷۵۰ کیلو کالری در متر مکعب (1105 BTU/CU.FT)	حد اکثر ارزش حرارتی

ایران بسیار ارزان است.

فواید عمده استفاده از گاز طبیعی به عنوان سوخت در

بخش حمل و نقل:

(۱) فواید و مزایای اقتصادی

(۲) فواید زیست محیطی و انتشار آلاینده های کمتر

(۳) کاهش گازهای گلخانه ای و اثرات مخرب و مضر

(۴) اینمنی بالاتر

(۵) ایجاد کار و اشتغال جدید

اجزای متشکل گاز طبیعی و مشخصات آن در خط لوله گاز رسانی کشور					
ترکیبات	نمادین	خط لوله سراسری	خط لوله شمال شرقی	خط لوله جنوب شرقی	خط لوله کمترین پیشترین
متان درصد حجمی					
اتان درصد حجمی					
اوز درصد حجمی					
انیدرید کربنیک درصد حجمی	ناظر				
گازهای اسیدی میلی گرم بر متر مکعب					
وزن مولکولی					
چگالی نسبت به هوا					
ارزش حرارتی ناخالص کیلو کالری بر متر مکعب					

ابعاد اقتصادی استفاده از CNG در کشور:

برای استفاده از CNG به جای بنزین و گازوئیل در تاکن خودروهای کشور نیاز به سرمایه گذاری می باشد این سرمایه گذاری می بایست برای تامین و نصب ادوات تبدیل یک خودرو از بنزین سوز به CNG سوز و احداث جایگاههای توزیع CNG، صرف گردد برای مثال کل هزینه سرمایه گذاری به ازای هر سواری شخصی حدود ۸۵۰ دلار و برای یک تاکسی ۱۲۰۰ دلار می باشد این سرمایه گذاری ها برای هر خودرو سواری شخصی طی ۱/۶ سال برگشت خواهد شد. و نرخ سود این سرمایه گذاری ۶۴٪ می باشد. در مورد تاکسی زمان برگشت سرمایه گذاری تنها ۸/۵ ماه و نرخ سود آن بالغ بر ۱۳۵٪ خواهد بود بررسی های اقتصادی نشان میدهد که با گاز سوز کردن یک تاکسی در سال ۱۳۸۱ هزینه های ناشی از سوخت مصرفی آن بیش از ۴ میلیون ریال در سال کاهش خواهد یافت.

عملکرد CNG در موتور خودرو:

علیرغم اختلاف زیاد در چگالی حجمی انرژی بین بنزین و اثرات منفی چگالی انرژی CNG در موتور زیاد محسوس نیست. CNG به عنوان یک گاز مشکلات مربوط به استارت سرد را ندارد عدد اکتان بالاتر CNG با جازه طراحی نسبت تراکم بالاتر در موتور را نسبت به حالت بنزین می‌دهد.

افزایش نسبت تراکم منجر به افزایش توان و بالارفتن راندمان سوخت می‌شود. به هر حال برای یک نسبت تراکم مساوی، میزان گاز طبیعی در مخلوط سوخت و هوای که می‌تواند در هر بار احتراق در سیلندر محترق شود ۱۰ تا ۱۵ درصد افت پیدامی کند.

وجود رطوبت و بخار آب در گاز طبیعی می‌تواند منجر به خوردگی شود. به همین جهت در ایستگاههای سوختگیری، گاز طبیعی از خشک کن عبور داده می‌شود تا بخارات آن گرفته شود و خوردگی در مخازن گاز CNG و اجزاء دیگر به وجود نیاید.

در عملکرد یک خودروی CNG سوز هنگامی که توسط رگلاتور، فشار CNG کاهش می‌یابد، درجه حرارت افت می‌کند و باعث می‌شود بخار آب موجود در گاز طبیعی مایع شود. آب مایع باعث اخلال در جریان سوخت می‌شود. عموماً در جایگاههای سوختگیری با CNG، آب موجود در گاز طبیعی را جدا می‌کنند. در کل، استفاده از گاز طبیعی علاوه بر تمیزی باعث افزایش طول عمر موتور می‌شود و دوده کمتری در شمعها، روغن موتور و سیلندرها ایجاد می‌شود. گاز طبیعی دارای دمای احتراق بالاتری نسبت به بنزین است و همین امر اهمیت نگهداری صحیح سیستم احتراق را نشان می‌دهد.

اولین سامانه دیجیتال تعییرکاران خودرو در ایران

ابعاد زیست محیطی استفاده از CNG در کشور:

از نظر زیست محیطی CNG سوختی کاملاً پاک و سالم است برای مثال در حالیکه برای اتومبیلهای گازوئیلی کشور رعایت استاندارد EURO1 هدف سریع الوصولی نیست، یک خودرو CNG سوز با انجام تغییراتی در ساختار موتور بنزین سوز بر احتیتی به حد استاندارد EUROII دست خواهد یافت.

فاکتورهای مؤثر در عدد اکтан مورد نیاز خودروها:

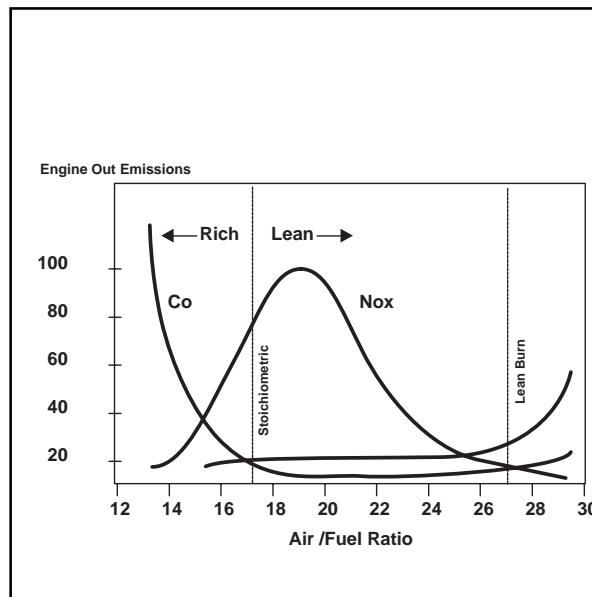
فاکتورهای مرتبط با عملکرد و طراحی:

- (۱) نسبت تراکم
 - (۲) زمانبندی جرقه
 - (۳) نسبت هوای سوخت
 - (۴) دمای احتراق
 - (۴-۱) دمای هوای ورودی به موتور
 - (۴-۲) دمای سیال خنک کننده موتور
 - (۵) آهنگ سیرکولاسیون مجدد گازهای اگروز
 - (۶) طراحی محفظه احتراق موتور
- فاکتورهای مرتبط با شرایط کارکرد:
- (۱) فشار بارومتریک
 - (۲) ارتفاع از سطح دریا
 - (۳) دمای محیط
 - (۴) رطوبت نسبی
 - (۵) رسوبات محفظه احتراق

تأثیر فراریت (قابلیت تبخر) بنزین بر عملکرد خودروها:

قابلیت تبخر بنزین در دمای کم خیلی پایین است و پیامدهای زیر را به دنبال دارد:

- (۱) استارت سرد ضعیف موتور
 - (۲) آلایندگی بالا در طی گرم شدن
 - (۳) قابلیت رانندگی ضعیف در هوای سرد
 - (۴) افزایش تشکیل رسوبات در موتور، محفظه میل لنگ، محفظه احتراق و شمع ها
 - (۵) توزیع نامناسب بنزین در سیلندرها (در خودروهای کاربراتوری)
- قابلیت تبخر بنزین در دمای بالای محیط و در شرایط کاری محفظه موتور پس از گرم شدن موتور، بسیار مناسب است و پیامدهای زیر را به همراه دارد:
- (۱) انتشارات و اتلاف تبخری بالا
 - (۲) گرفتگی و اعمال بارزیاد بر سیستم جذب بخارات هیدروکربوری
 - (۳) ایجاد قفل گازی
 - (۴) مشکلات و قابلیت رانندگی ضعیف در هوای داغ
 - (۵) کاهش اقتصاد سوخت

نکات ایمنی در مورد CNG

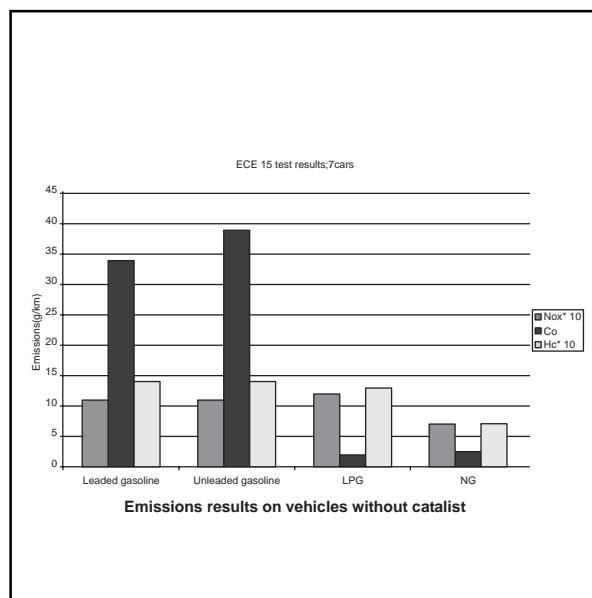
CNG نسبت به سوختهای مایع دارای ایمنی بیشتری است، وقتی در اثر تصادم یا نشتی CNG در محیط آزاد می‌شود چون از هوا سبکتر است سریعاً بطرف بالا پراکنده می‌شود. در حالیکه اکثر سوختهای مایع نظیر بنزین و LPG سنگین تر از هوا می‌باشند و هنگام تبخیر، بخارات بنزین و LPG اتمایل به تجمع در اطراف منبع سوخت و سطح زمین دارند و خطر انفجار وجود دارد.

برای اینکه مخلوط گاز طبیعی و هوا به حالت انفجار برسد نیاز به غلظت بیشتری از گاز طبیعی می‌باشد. همچنین نیاز به دمای بالاتری برای احتراق نسبت به بنزین است. در صورت وجود نشتی گاز طبیعی در دمای ۵۳۸ درجه سانتی گراد و در غلظت بین ۱۵ تا ۱۵۵ درصد در هوا به شرایط انفجاری می‌رسد، لذا خطر انفجار در کارکرد با سوخت CNG به شرایط اندکی کمتر از حالتی است که با سوخت بنزین سرو کار داریم. از طرفی بخاطر اطمینان و ایمنی بیشتر در حالیکه بنزین در دمای ۲۶۰ درجه سانتی گراد و غلظت ۱/۵ درصد در هوا به شرایط انفجاری می‌رسد. کارگاههای تعمیراتی خودروهای CNG سوز باید مجهز به دستگاههای تهویه باشند. همچنین در پارکینگ خودروهای CNG سوز باید دستگاههای تهویه جهت جلوگیری از انباسته شدن گاز در سقف نصب شود. همچنین می‌توان در این مکان‌ها از سنسورهای مخصوص جهت تشخیص نشت متان استفاده کرد.

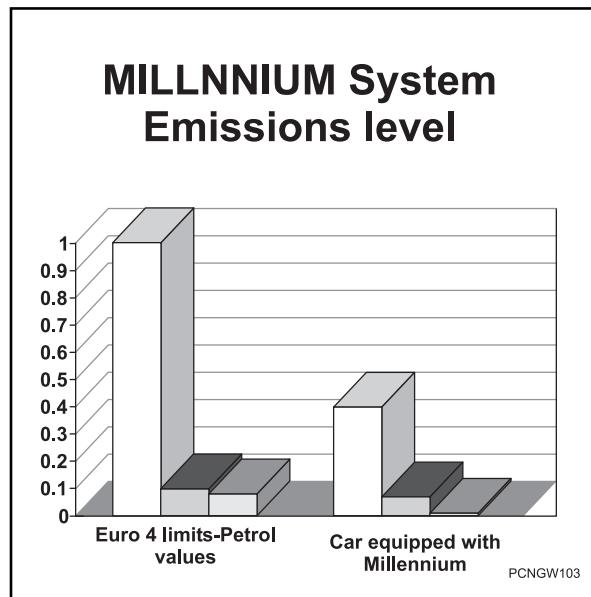
شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

اثرات زیست محیطی ناشی از کاربرد CNG

گاز طبیعی بعد از هیدروژن، پاکترین سوخت جایگزین است. رفتار گازهای آلاینده در نسبت‌های مختلف هوا به سوخت در موتورهای گاز سوز مطابق با نمودار بالا می‌باشد. چون بیش از ۸۰٪ این سوخت از متان تشکیل گردیده، گازهای آلاینده منتشر از خودروهای با سوخت گاز طبیعی کمتر از خودروهای بنزینی یا گازوئیلی سوز مشابه است. بعنوان مثال آلاینده مناکسید کربن (CO) یک خودرو گاز سوز تقریباً ۹۵-۷۶٪ واکسیدهای نیتروژن (NOX) حدود ۶۰٪ کمتر از حالت بنزین سوز منتشر می‌شود. انتشار آلاینده‌های سمی ناشی از تبخیر بنزین از باک خودرو، در زمان سوختگیری در خودروهای گاز سوز به وقوع نمی‌پیوندد همچنین در واحد انژری، گاز طبیعی نسبت به سایر سوختهای هیدروکربنی مایع (بنزینی و گازوئیل) کربن کمتری داشته که از اینرو میزان انتشار دی اکسید کربن در طی

یک مسافت یکسان از خودروهای گاز سوز کمتر است موتورهایی که با سوخت گاز طبیعی کار می کنند به مراتب ذرات معلق کمتری نسبت به خودروهای دیزلی و بنزینی تولید می نمایند. این ذرات که خطر ابتلا به سرطان و بیماریهای ریوی را بدنبال دارد از خطرناکترین آلاینده های هوای محسوب می شوند.

آلاینده های ناشی از خودروهای CNG سوز بدون استثناء کمتر از هر سوخت هیدروکربنی دیگر در خودروها است. این امر نتیجه مستقیم این حقیقت است که CNG اساساً یک هیدروکربن ساده بوده در حالیکه سایر سوختها مخلوطی از هیدروکربنهای مختلف هستند. LPG نیزداری مخلوط نسبتاً ساده ای است، اما نسبت به CNG پیچیده تر است.

تولید، فرآورش، انتقال و فشرده سازی گاز طبیعی برای تهیه CNG جهت استفاده در خودروها دارای اثرات منفی زیست محیطی کمتری نسبت به تولید، انتقال و فرآورش نفت خام و انتقال بنزین یا نفت گاز (گازوئیل) به جایگاههای سوختگیری است.

مقایسه قیمت های میانگین بنزین و گاز طبیعی در بازارهای جهانی نشان می دهد که قیمت یک لیتر بنزین ۲۰ سنت و قیمت معادل گاز طبیعی این مقدار سوخت بنزین ۴ سنت است.

بطور متوسط هزینه های استفاده از گاز طبیعی حدود یک پنجم هزینه های استفاده از بنزین است.

World wide fuel price و Ratio price لازم به توضیح می باشد December price 2004 مربوط به ۲۰۰۴ میلادی بوده و صرفاً جهت مقایسه قیمت گاز با بنزین ارائه شده است.

مقایسه سوختهای مختلف جهت مصرف در خودروها					
LNG	CNG	LPG	گازوئیل	بنزین	نوع خطر
۴	۷	۵	۱	۳	نشست کردن
۵	-	۴	۱	۳	قابلیت تبخیر
۴	۴	۳	۱	۲	سوختن با جرقه
۴	۴	۳	۱	۲	قابلیت سوختن
۴	۳	۵	۷	۶	گرمای تولیدی
۲	۱	۴	۵	۷	تأثیر بر سلامتی

مقایسه خواص گاز طبیعی، بنزین و گازوئیل			
گازوئیل	بنزین	گاز طبیعی	مشخصات
۳/۴	۳/۴	۰/۶۵	وزن مخصوص بخار
۰/۰۳	۰/۰۵	۰/۱۶	ضریب دینپیون سانتمتر مریع بر ثانیه
۹۰۰ درجه فارنهایت	۴۰۰ درجه فارنهایت	۱۳۰۰ درجه فارنهایت	دمای اشتعال
۷/۶ تا درصد	۲ کمتر از درصد	۱۵ تا ۵/۳ درصد	حد شعله وری

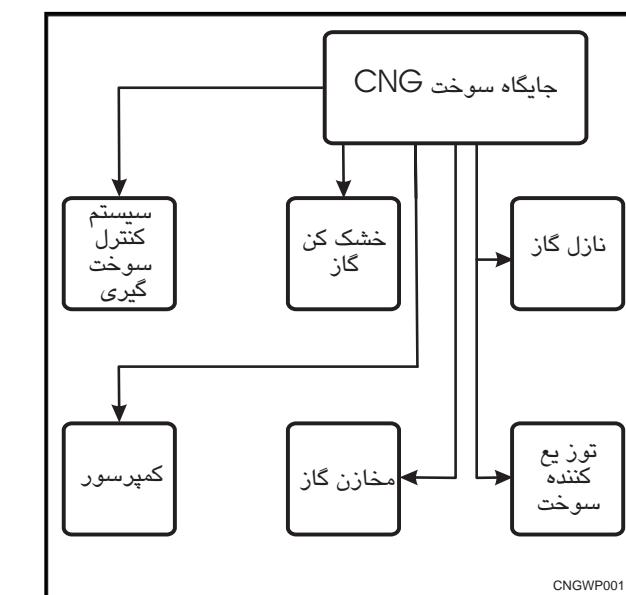
سوختگیری خودروهای CNG سوز :

سوختگیری خودروهای CNG سوز با سوختگیریهای معمول که فقط نیاز به پمپاژ مایع از مخازن ذخیره تاباک خودرو دارند متفاوت است برای CNG سوزت باید از خط لوله گاز در فشار بین ۳ تا ۱۰ اتمسفر گرفته شود و فشار ۲۰۰ اتمسفر یعنی ۲۰ برابر بیشتر از فشار خط لوله متراکم شود. زمان لازم برای فشرده شدن گاز تا فشار ۲۰۰ اتمسفر می‌تواند از حدود ۸ ساعت برای کمپرسورهای کوچک تا حدود ۵ دقیقه برای کمپرسورهای بزرگ تر طول بکشد. ساختار جایگاه سوختگیری CNG بستگی به عواملی نظیر نوع خودروها، حجم مخازن ذخیره، حداکثر میزان تقاضا در ساعت، کل CNG توزیعی در طول روز، تعداد خودروهایی که باید همزمان سوختگیری شوند، رشد ناوگان خودروهای CNG سوز و فشار خط لوله تامین کننده CNG دارد.

تجهیزات لازم جهت تبدیل سوخت خودروهای CNG

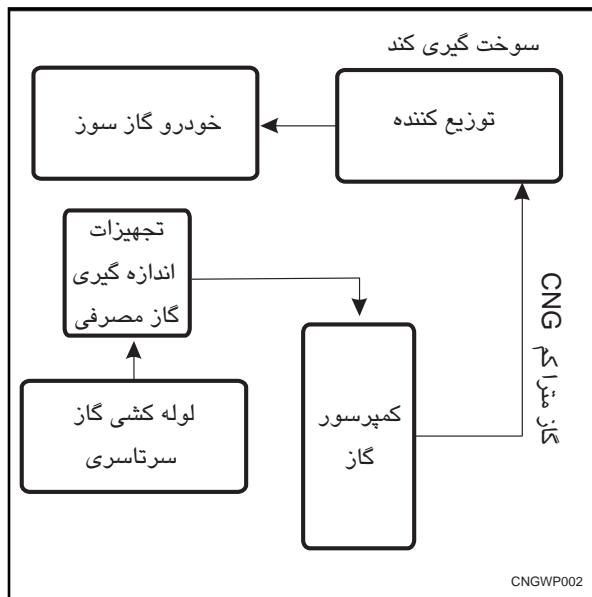
تبدیل سوخت یک خودرو به CNG شامل نصب سیستم سوخت رسانی گاز طبیعی و مخازن ذخیره است. در خودروهای تک سوخته CNG سوز سیستم سوخت رسانی اولیه برداشته می‌شود. در حالت کلی خودروهای تک سوخته CNG سوز عملکرد بهتر و آلایندگی پایین تری نسبت به خودروهای CNG سوز دو سوخته دارند زیرا موتور طوری طراحی می‌شود که بر مبنای مشخصات یک نوع سوخت، بالاترین بازدهی را داشته باشد.

(مسئولیت محدود) اولین سامانه دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

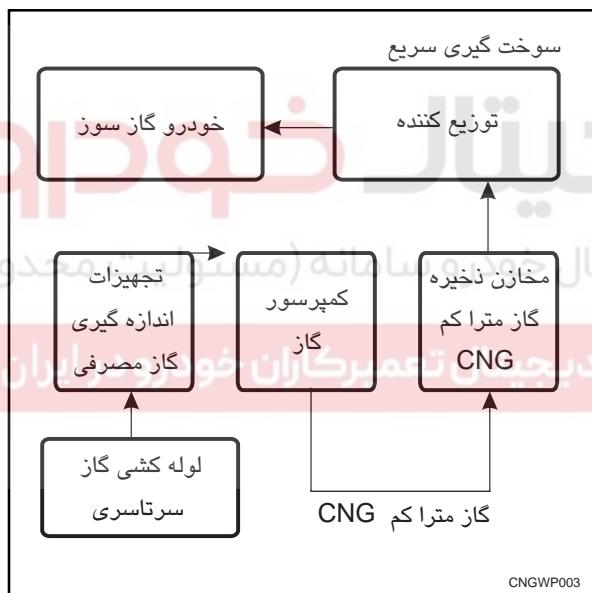

ایستگاههای سوخت گیری:

بطور کلی ، ایستگاههای سوختگیری به کمپرسور، مخازن ذخیره، رطوبت گیر، فیلتر، تابلو کنترل، دستگاههای اندازه گیری و توزیع کننده سوخت مجھزند. خودروهایی که با سوخت گاز طبیعی فشرده CNG کار می‌کنند، برای سوخت گیری نیاز به ایستگاههایی دارند که بتوانند مخازن ذخیره خود را با فشار ۲۰۰ bar یا ۳۰۰۰ psi پر نمایند. ایستگاهها بر اساس شیوه سوختگیری و تجهیزات ایستگاه به سه نوع تقسیم می‌شوند:

۱-سوخت گیری کند SLOWFILL

در این سیستم گاز طبیعی فشرده مستقیماً از کمپرسور به خودرو تحویل می‌شود و برای پارکینگ‌های خصوصی و همچنین خودروهایی که زمان کافی برای سوخت گیری دارند (۵ الی ۹ ساعت) مناسب است.

۲-سوخت گیری سریع FAST FILL

در این سیستم گاز طبیعی فشرده از مخازن پر شده‌ای که در ایستگاه قرار دارند به مخزن خودرو تحویل می‌شود.

زمان سوختگیری در این سیستم ۳ الی ۵ دقیقه پیش بینی می‌شود. این سیستم عمده‌ای برای ایستگاه‌های عمومی مناسب است.

۳-سوخت رسانی با مخزن (MOTHER-DAUGHTER)

در این سیستم مخازن مناسب نصب شده روی کامیون در ایستگاه مادر پر می‌شود و برای سوخت رسانی در محل‌های مشخص شده مستقر، سوخت رسانی می‌نماید.

مخازن ذخیره گاز طبیعی فشرده:

در حال حاضر جهت ذخیره سازی گاز طبیعی فشرده (تحت فشار ۲۰۰ bar یا ۳۰۰۰ psi) چهار نوع مخزن تولید می‌شود.

نوع اول) این مخازن تماماً از فولاد ساخته شده و سنگین است.

نوع دوم) این مخازن متشکل از دو بخش درونی و بیرونی است،

بنحوی که جنس بخش داخلی (LINER) از فولاد یا آلمینیوم بوده که بوسیله مواد کامپوزیتی (بخش بیرونی) تقویت شده‌اند.

نوع سوم) جنس بخش داخلی از آلمینیوم بوده که بوسیله مواد کامپوزیتی (بخش بیرونی و دوسر مخزن) تقویت شده‌اند.

نوع چهارم) جنس بخش داخلی از پلیمر بوده که بوسیله مواد کاملاً تقویت شده پوشانده شده است.

شرایط ایمنی و گارانتی:

در صورتیکه عملیات تعمیراتی بر روی سیستم به درستی انجام نگیرد باعث کارکرد نادرست و وارد آمدن آسیب‌های خطرناک به خودرو و سرنشینان می‌گردد.

محصولات اختراق و کارکرد موتور خودرو تحت تاثیر نصب نادرست اجزاء قرار می‌گیرند.

این مدرک ، راهنمای تکنیسین فنی در زمینه های مختلف خودرو میباشد سیستم و اجزاء آن (سیستم گازسوز) باید الزاماً توسط افراد آموزش دیده در تعمیرگاهها تحت تعمیر قرار گیرد.

در صورتیکه هنگام انجام تعمیرات به موارد مشروح در این مدرک توجه کافی نشود گارانتی باطل خواهد شد.

به منظور جلوگیری از نشت گاز که می‌تواند سبب آتش سوزی گردد، از استعمال دخانیات ، ایجاد حرقه ، ایجاد شعله آتش و استفاده از وسایل الکتریکی در نزدیکی خودرو و هنگام سوخت گیری خودداری نمائید.

قبل از هرگونه تغییر در سیستم الکتریکی، سرباطریها را جدا نمایید. مالک خودرو و سایر افراد متفرقه مجاز به اعمال تنظیمات و تغییرات در سیستم نصب شده نیستند . هر نوع تغییر در سیستم فقط در نمایندگی های مجاز و تعمیرکاران آموزش دیده قابل قبول است. استفاده نادرست و تعمیرات غیراستاندارد موجب باطل شدن گارانتی و گواهینامه ایمنی خودرو می‌گردد.

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

نکات ایمنی در هنگام استفاده از سیستم گازسوز:

۱) قبل از انجام هر کاری قطب منفی سرباطری را جدا کنید.

۲) حتی المقدور عملیات پیاده و سوار کردن قطعات مربوط به سیستم گازسوز بخصوص تستهای فشار بالای سیستم را در محیطهای سر بازو و با تهویه مناسب انجام دهید.

۳) در هنگام پیاده و سوار کردن قطعات سیستم گازسوز از کشیدن سیگار یا انجام عملیات در نزدیکی آتش یا لوازم آتش زا خودداری کنید.

۴) دسته سیمه‌های مرتبط به کیت خودرو را در مسیر سیمه‌های با ولتاژ بالا قرار ندهید.

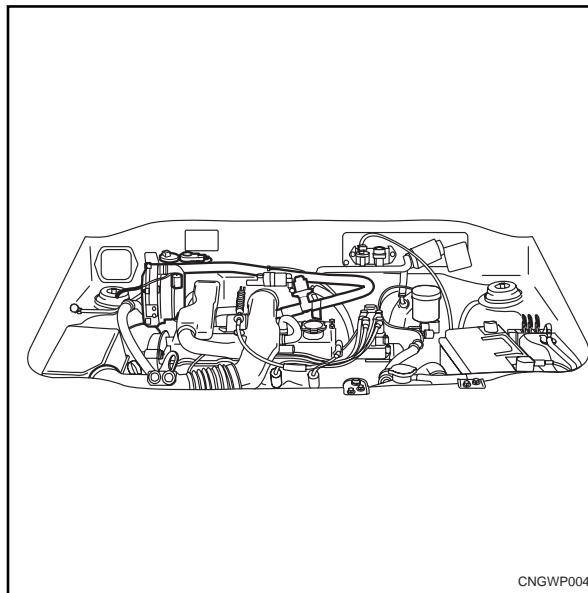
۵) دسته سیمه‌های مرتبط با کیت خودرو را از قطعات متحرک دور نگه دارید.

۶) از نشیتی های موردی نظری آب باطری بر روی اجزاء کیت بر حذر باشید.

۷) جهت بست اتصال شیر مخزن حتماً از نوار تلفون استفاده کنید و سطح تلفون را با گریس مخصوص پوشانید. (در خصوص شیرهای با مقطع مخروطی)

۸) کلیه لوله های فشار قوی بایستی خارج از محفظه موتور قرار گیرد و از منابع گرمایابه دور باشد.

۹) در هنگام نصب لوله های فشار ضعیف و همچنین لوله های آب دقت کنید که در تماس با قطعات متحرک یا قطعاتی که امکان برش یا صدمه زدن به لوله را دارند نصب نشوند.

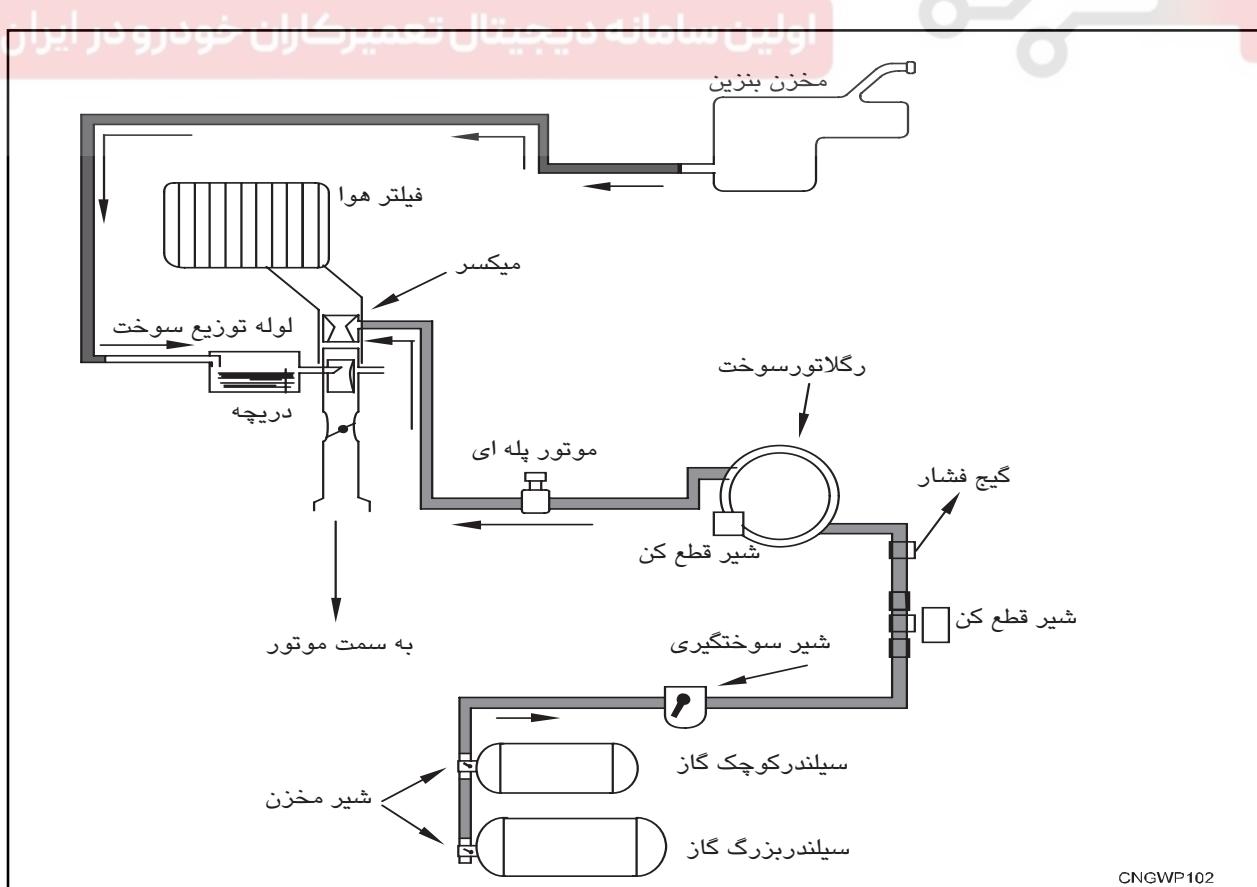
اجزاء اصلی کیت گاز سوز:

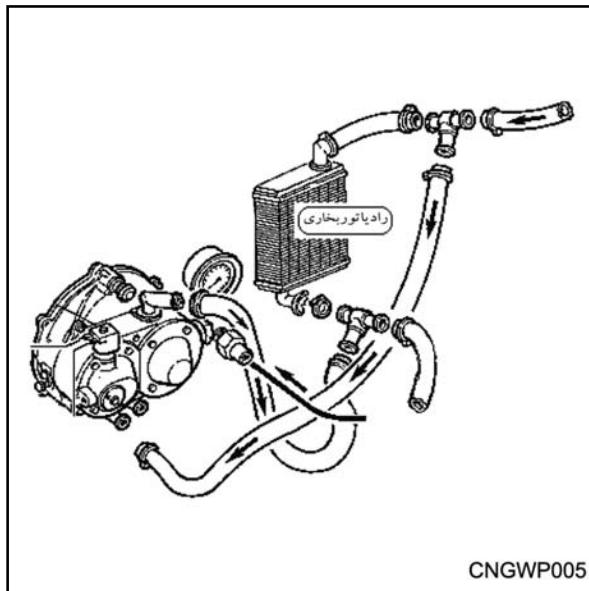
- ۱) مخزن سوخت CNG با حداکثر فشار مجاز ۲۰۰ بار مجهز به شیر دستی مخزن و سیستمهای ایمنی
- ۲) شیر سوختگیری CNG
- ۳) رگلاتور کاهش فشار: وسیله کاهش و تثبیت فشار گاز طبیعی از فشار مخزن به ورودی موتور
- ۴) استپرموتور یا موتور پله‌ای برای کنترل دبی جریان گاز و تعدیل آن به سمت منیفولد ورودی
- ۵) میکسر، داخل لوله‌های ورودی به منیفولد قرار دارد و گاز را پس از مکش با هوا قبل از دریچه گاز مخلوط می‌کند.
- ۶) امولاتور انژکتورها که ارتباط ECU با انژکتورهای سوخت قطع می‌کند و سیگنال مناسب را برای عملکرد صحیح انژکتورها بیهوده سازی می‌کند.
- ۷) کلید انتخاب سوخت برای تغییر و انتخاب نوع سوخت بکار می‌رود. نوع سوخت مورد استفاده در هر لحظه و سطح سوخت CNG را در مخزن با چراغهای LED نشان داده می‌شود.
- ۸) ECU که اجزاء مختلف سیستم گاز را مدیریت می‌کند.
- ۹) واحد آوانس تایمنیگ برای جرقه که در هنگام انتخاب سوخت CNG، جرقه را نسبت به حالت بنزین سوز آوانس می‌کند.

دیجیتال خودرو

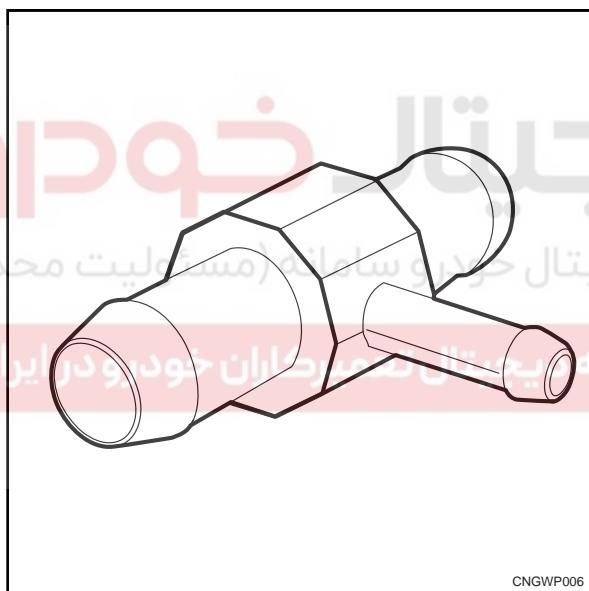
شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

مدار شماتیک سیستم CNG

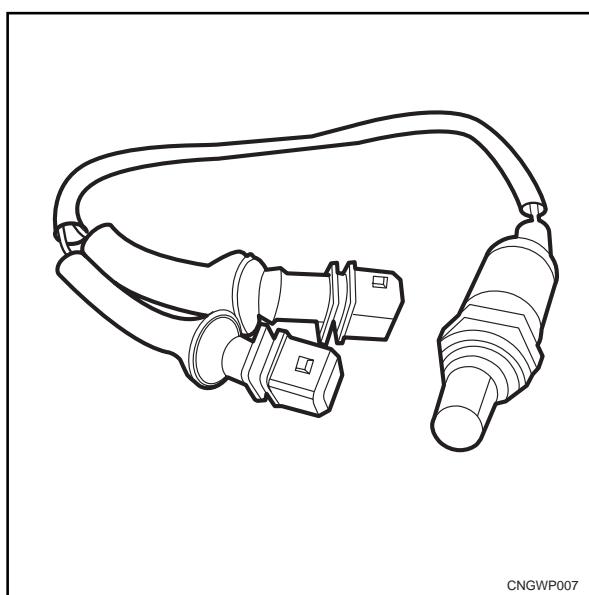

لوله های آب:

به منظور نگهداشتن رگلاتور در دمای مناسب و جلوگیری از بخ زدن اجزاء گاز، جریان آب به رگلاتور مرتبط می شود. در خودرو پراید این ارتباط از طریق رادیاتور بخاری صورت گرفته است. جنس این لوله ها از لاستیک و مقاوم به حرارت می باشند. شکل مقابل نحوه اتصال لوله های آب از رادیاتور بخاری به رگلاتور طرح OMVL را نشان می دهد. در رگلاتورهای BRC نیز ماهیت کار به همین منوال است لکن رفت و برگشت لوله آب رگلاتور از مسیر BY PASS در نظر گرفته شده است (به اطلاعیه فنی ۱۹۰ مراجعه نمایید).

سه راهی پلاستیکی:

این سه راهه جهت ارتباط لوله های آب از رادیاتور بخاری به رگلاتور بکار می رود.

سنسور اکسیژن:

سنسور اکسیژن میزان اکسیژن موجود در گازهای نسوخته خروجی از اگزوز را اندازه گیری می نماید. زیاد بودن مقدار اکسیژن نشان دهنده رقیق بودن مخلوط و کم بودن اکسیژن، نشاندهنده غلیظ بودن آن می باشد. بسته به غلیظ و یا رقیق بودن مخلوط سیگنال متناسب به ECU ارسال و متعادل سازی مخلوط از طریق موتور پله ای انجام می شود.

دسته سیم:

تمامی سیمهایی که از کانکتور CNG به تجهیزات الکتریکی متصل می‌شوند در این دسته سیم وجود دارد.

در خودروهای پراید دوگانه سوز، دسته سیم خودرو ترکیب دسته سیم اجزاء سیستم گازسوز است به نحوی که سیگنالهای لازم از کلیه سنسورها به تجهیزات الکترونیکی سیستمهای بنزین و گاز برسد.

گیج فشار:

دارای یک حسگر می‌باشد که فشار گاز مخزن را اندازه گیری می‌نماید. مقادیر اندازه گیری شده جهت اطلاع راننده به کلید تغییر سوخت نیز فرستاده می‌شود. محل قرارگیری گیج فشار بر روی رگلاتور فشار می‌باشد.

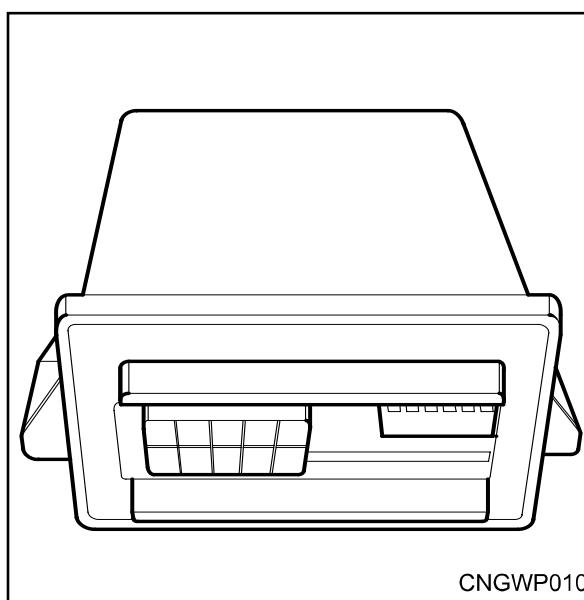
* نمونه گیج مربوط به رگلاتور OMVL

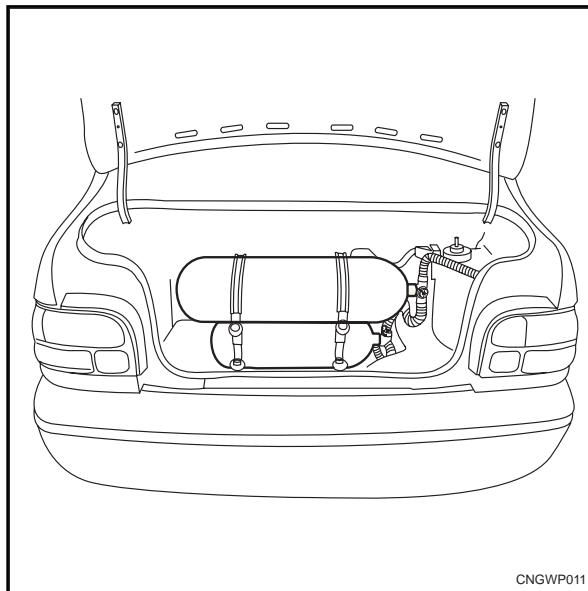
ادونسر:

توسط این قطعه تایم جرقه در زمان استفاده از گاز آوانس می‌شود. بدليل پایین تر بودن سرعت اشتعال در گاز طبیعی نسبت به بنزین، مقدار آوانس جرقه به هنگام تغییر سوخت به گاز افزایش می‌یابد.

قطعه مذکور در کیت OMVL به صورت یک قطعه جداگانه از ECU گاز نمی‌باشد حال آنکه در طرح print مجموعه ECU گاز و ادونسر که قالب یک قطعه مستقل می‌باشد.

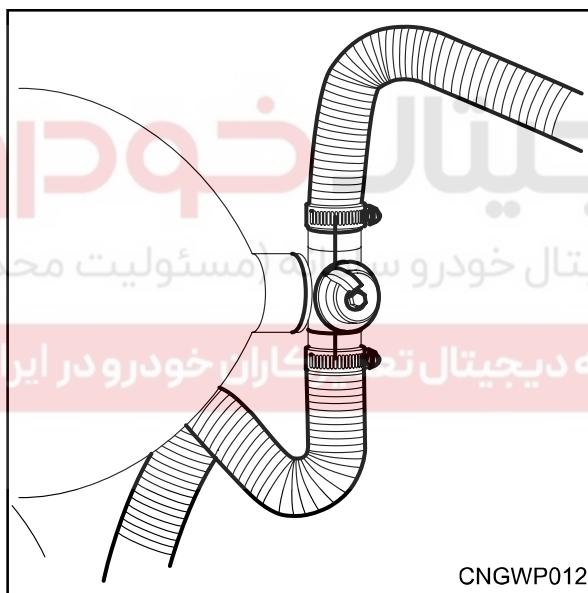
تصاویر مربوطه در اطلاعیه فنی ۱۸۸ قابل رویت می‌باشد.
ادونسر طرح OMVL:

مخازن و ملحقات آن:

در خودرو پراید ۲ مخزن CNG در داخل صندوق عقب تعییه شده است. تغییرات دمای گاز باعث تقطیر می شود لذا سطح بیرونی سیلندرها ممکن است خیس باشد. در خودرو پراید به دلیل نصب مخزن داخل صندوق عقب و لوله های فشار قوی داخل یک لوله خرطومی قرار گرفته که نقش تهویه و انتقال نشتی ها را به بیرون از محفظه اتاق به عهده دارد. سیلندرها بایستی در خودرو محکم باشد تا از شل شدگی و بروز نشتی جلوگیری گردد. محفظه قرارگیری سیلندرها به صورت صلب و یکپارچه بوده به طوریکه بتواند تستهای مرتبط را به راحتی پاس نماید. بستهای نگهدارنده با اینمی صحیح به اتاق خودرومتصل شده اند و از صفحات تقویت کننده در محل نصب مخازن استفاده شده است.

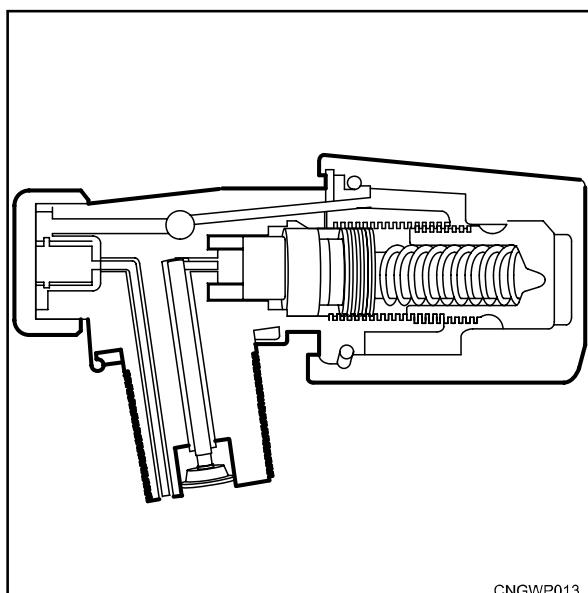

شیر مخزن:

شیر مخزن حساسترین قسمت مخازن است که داخل اتاق و یا در محفظه سر بسته تعییه می شوند.

شیر مخزن را به ابزار قطع دستی سیلندر مجهز است. این ابزار اهرمی است که برای دسترسی و عملکرد ساده طراحی شده و به تهويه پلاستيكی (روکش) آبيندی نياز ندارد.

شیر مخزن به لحاظ نوع رزوه به دو مدل مخروطی و استوانه ای تقسيم می شوند و شرکت مونتاژ کننده شیر و مخزن بر اساس نوع رزوه شیر و استانداردهای موجود مبادرت به مونتاژ شیر بر روی مخزن می نماید.

وظایف اصلی شیر مخزن:

الف: قطع و وصل کردن جریان اصلی گاز CNG در موقع لزوم

ب: حفاظت در برابر دمای بالا

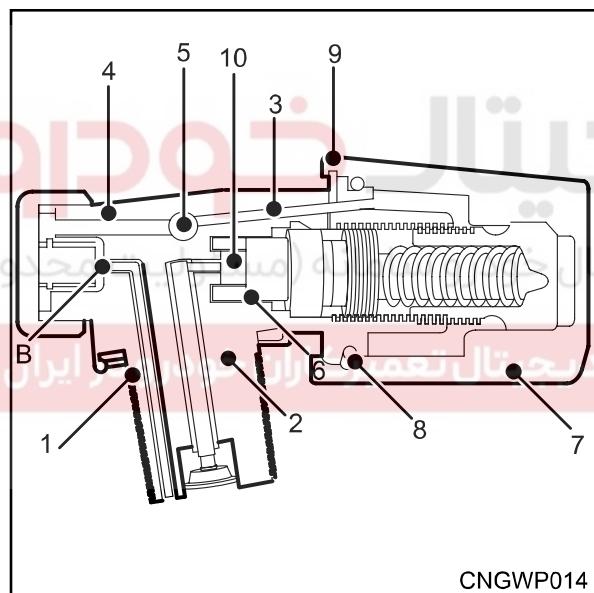
ج: حفاظت در برابر فشار بالا و جلوگیری از انفجار

د: حفاظت و ممانعت از عبور جریان اضافی و قطع جریان در صورت افزایش بیش از حد جریان گاز CNG (به عنوان مثال در لحظه تصادم)

سیستم ایمنی استاندارد(بدون لوله) کاہش فشار:
مکانیزمی داخل شیر تعییه شده است بطوریکه در زمان افزایش فشار مخزن از حد استاندارد افت فشار سریع را در مخزن ایجاد می کند.

اصول عملکرد شیر:

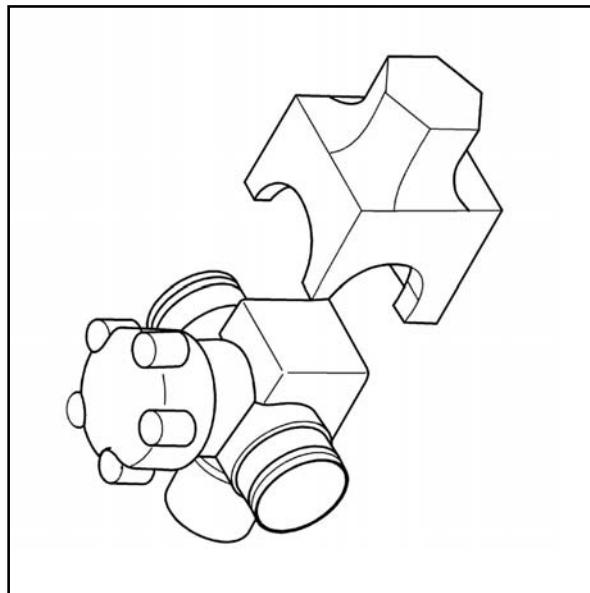
بدنه شیر دارای دریچه های تهویه ۲ و ۳ و ۴ و ۵ که هر نوع نشتی احتمالی گاز را به محیط بیرون منتقل میکند.

روش عملکرد:

دریچه تهویه شماره ۲ هرگونه نشتی داخل محفظه را که در اتصال شیر به سیلندر ایجاد می شود ، به بیرون هدایت می کند . محفظه ۱ در اندازه بین ۱mm و ۵mm روی گلوبی های مخزن تعییه شده و با بستهایی آب بندی می شود. دریچه تهویه ۳ هرگونه نشتی احتمالی در واشرها و داخل اهرم ۷ که توسط رینگ ۸ و بست آب بندی می شود را به محیط بیرون هدایت می کند . دریچه تهویه ۴ هر نوع نشتی در اتصالات رزووه ای محل تبدیل را به بیرون هدایت می کند.

کلیه دریچه های آب بندی به دریچه ۵ مجرای تهویه متصل می گردند . مجرای تهویه ۵ و لوله های ورودی / خروجی گاز داخل محفظه تهویه قرار دارند و توسط بستهای آب بندی شده اند . این لوله ها توسط فلانچ شیرها به محیط بیرون خودرو مرتبط هستند . بدین ترتیب یک چرخه تهویه مشتب ایجاد می شود که هوای تازه از طریق فلانچ های ورودی وارد و از طریق فلانچ های عقبی خارج می شود .

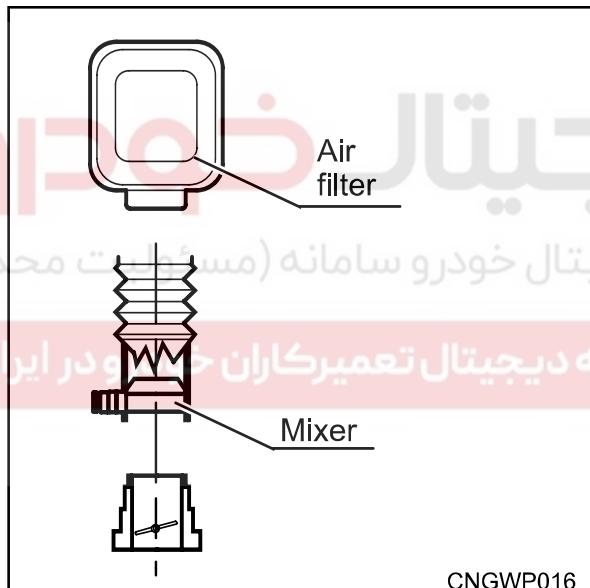
(۱) قطعات دو قسمتی (A) را به صورتیکه در شکل دموتاژ شده می بینید در طرفین شیر تهویه قرار دهید.

(۲) قسمت بالایی (B) طوری قرار می گیرد که زائد های قسمت (A) در داخل سوراخهای جانبی قطعه (B) قرار گیرد.

(۳) شیر به دقت روی مخزن بسته می شود.

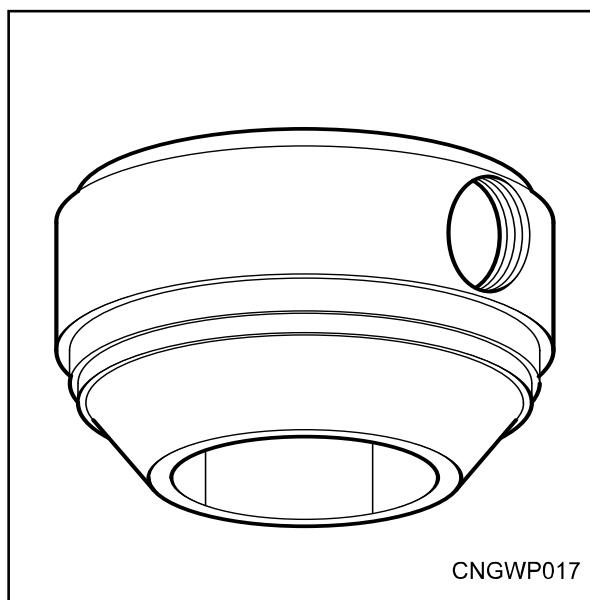
توجه

شیرهای فعلی نصب شده بر روی خودروی پراید از نوع شیر های سماوری می باشد و در حال حاضر شیرهای مذکور بر روی خودرو پراید نصب نمی باشد.

میکسرا:

وظیفه میکسر مکش گاز از رگلاتور و انتقال آن همراه با هوای ورودی به موتور است. میزان مکش به جریان هوای عبوری از میکسر بستگی دارد. این جریان هوای فیلتر اصلی به سمت موتور مکش می شود. برای دستیابی به ضریب عملکرد بالا و مصرف پایین بهتر است حتی الامکان مخلوط هوا و گاز یکنواخت (همگن) باشد. نوع خاص میکسر، میکسر Vortex است که بدنه آلومینیومی دارد و مجرایی جهت اتصال شیلنگ رگلاتور به آن پیچ شده است.

شکل خاص میکسر باعث ایجاد شرایط ذیل می شود:

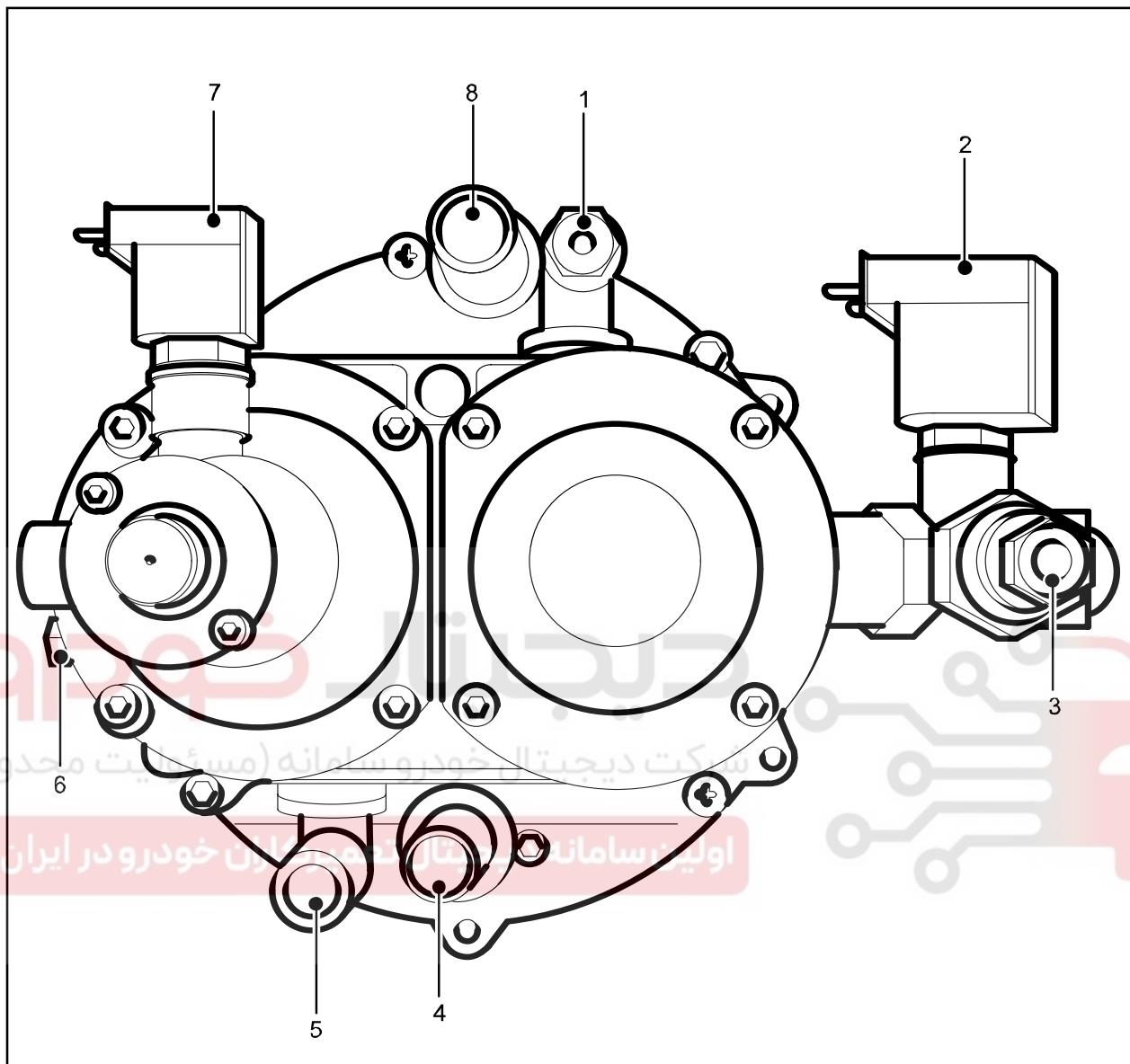
(۱) ایجاد خلاء داخل بدنه میکسر می شود.

(۲) تشکیل مخلوط گاز و هوای

(۳) تخمین مناسب میزان گاز با توجه به سایز موتور محل نصب میکسر در لوله هوای ورودی هوای منیفولد ورودی روی منیفولد هوای می باشد. میکسر در نزدیکی دریچه گاز تعییه شده است.

به منظور حذف نشتی های احتمالی از ناحیه میکسر طرح میکسر از حالت فلزی به پلیمری تغییر نموده است.

رگلاتور

(۶) پیچ تنظیم دور آرام

(۷) شیر سولونوئیدی

(۸) خروجی گاز

رگلاتور: نوع OMVL

نوع: دومرحله‌ای با تنظیم کننده

سیستم کاهش فشار: فنر و دیافراگم

سیستم گرمایش: بوسیله مایع خنک کننده موتور

سیستم فعال کننده: شیر سولونوئیدی

حداکثر دبی: 60m3/ها (از هر دو خروجی)

(۱) خروجی آب

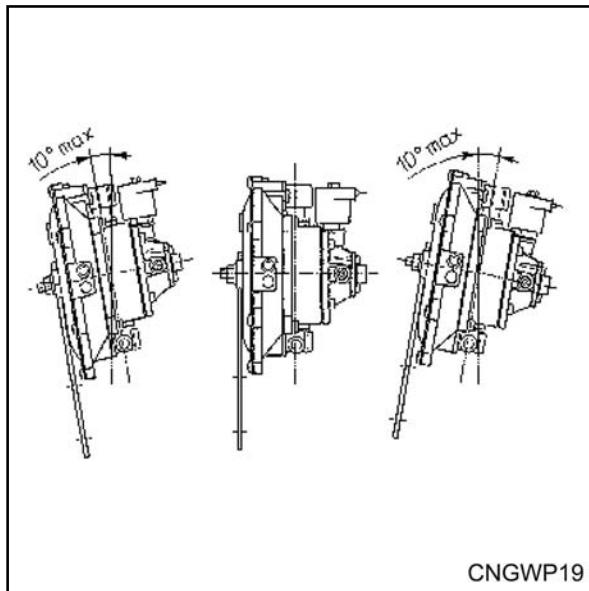
(۲) شیر قطع کن اتوماتیک

(۳) ورودی گاز

(۴) خروجی گاز

(۵) ورودی آب

در تصویر فوق رگلاتور طرح OMVL به عنوان نمونه نشان داده شده است جهت مشاهده رگلاتور BRC به اطلاعیه های فنی ۱۹۰ و ۱۹۸ مراجعه نمایید.

رگلاتور در محفظه موتور بصورت عمودی نصب می شود و باید کاملاً روی بدنه محکم شود.

-زاویه رگلاتور روی محور عمودی نباید از $\pm 10^\circ$ درجه تجاوز کند.

-رگلاتور نزدیک به لوله های مایع خنک کننده و میکسر نصب شده است.

-رگلاتور دور از منیفولد گازهای خروجی قرار می گیرد تا از گرمایش کنترل نشده در خروجی رگلاتور جلوگیری شود.

-رگلاتور بایستی در پایین ترین بخش مدار خنک کننده قرار گیرد در صورتیکه این امر در هنگام نصب امکان پذیر نباشد مدار خنک کننده را قبل از آبیندی مجدد به دقت هوایگری کنید چراکه حبابهای هوادر مدار، بازده تبدال گرمایی بین مایع و گاز را پایین می آورد.

-رگلاتور باید تا حد ممکن تحت تأثیر لرزش موتور و اجزای متحرک قرار نگیرد زیرا ممکن است رگلاتور و یا اتصالات آن صدمه بینند.

توجه:

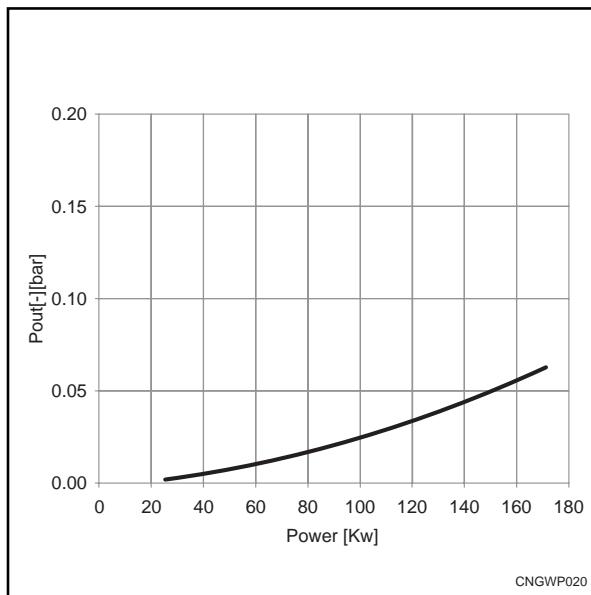
نحوه انجام تنظیمات رگلاتور مدل های OMVL و BRC به طور مفصل در اطلاعیه فنی ۱۹۸ آمده است.

دیجیتال خودرو

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

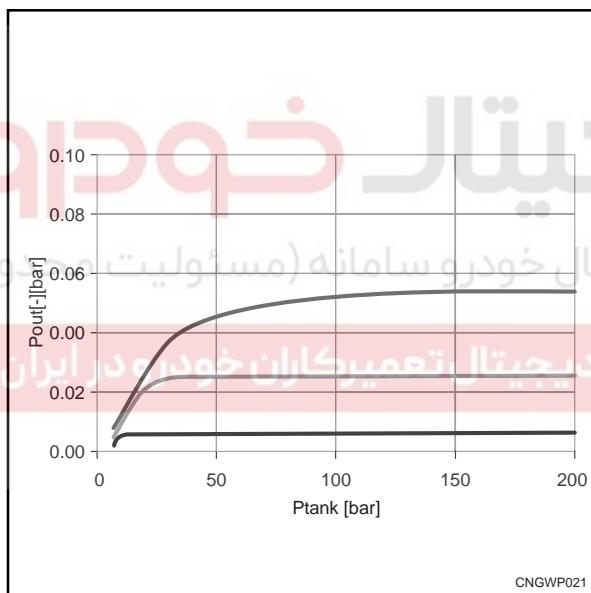
اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

لوله های ارتباطی رگلاتور به مدار خنک کننده الزاماً از حداقل طول مورد نیاز کمی بلندتر هستند تا از انسداد لوله ها هنگام کارکرد موتور جلوگیری شود و برای بازکردن لوله ها در موقع تعمیرات جزئی نیازی به دمونتاز کلیه لوله ها نباشد.

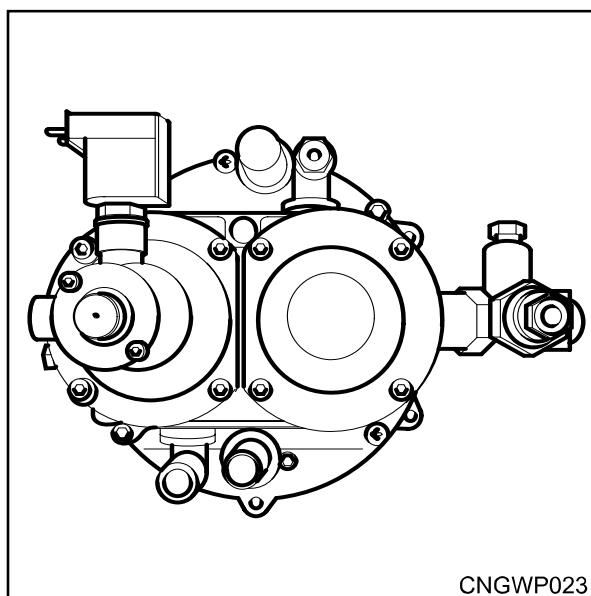
توجه

نمودار روبرو بیانگر فشار خلاء در خروجی رگلاتور با توجه به توان موتور می باشد.

مزایای رگلاتورهای نصب شده بر روی خودرو پراید:

- از نوع هدایت گر پنوماتیکی خود کنترل است دارای ثبیت کننده لقی جهت دستیابی به فشار ثابت در محل تغذیه موتور در هر میزان دبی گاز و در هر دور موتور می باشد و فشار یکنواختی را در دور و بار متغیر برای موتور فراهم می کند.
- با کلیه حجمهای سیلندر از ۵/۰ تا ۶ لیتر کاربرد دارد.
- دارای دو خروجی گاز جهت سهولت نصب و اتصالات
- شیر اطمینان: برای جلوگیری از آسیب به افراد و اجزاء خودرو در موقع عدم عملکرد صحیح رگلاتور
- ثبیت کننده: وسیله ای جهت دستیابی به فشار خروجی ثابت و مستقل از فشار ورودی رگلاتور (فشار مخزن)
- مکمل دورآرام: به منظور جلوگیری از خاموش شدن خودرو در موقع ترمز شدید یا پیچهای تند بکار می رود.

بهینه سازی عملکردها:

هر چه دمای گاز خروجی از رگلاتور ثابت بماند، نسبت هوا به سوخت در موتور صحیح تر است و در نتیجه انرژی در جهت دستیابی به بیشترین بازده مصرف می شود.

شرایط عملکرد رگلاتور:

گاز فشرده از مخزن وارد مهره ممهای ورودی (۱) می شود فیلتر (۲) از ورود ذرات جامد به داخل رگلاتور جلوگیری می کند.

مرحله اول کاهش فشار:

شامل شیر پر فشار (۳) که توسط دیافراگم بالای (۴) کنترل می شود فشار گاز را در محفظه دو تایی گرمایش و انبساط (۵) تا ۱۸۰ Kpa کاهش می دهد. سپس گاز به مرحله دوم کاهش فشار هدایت می شود.

مرحله دوم کاهش فشار:

این مرحله شامل محفظه (۶) و میکسر که در بالای دریچه گاز قرار دارد می باشد. دیافراگم (۷) در شیر شماره (۸) که بوسیله دیافراگم (۹) کار می کند مکشی را که پیستونهای موتور ایجاد می کنند اندازه می گیرد. شیر (۱۰) توسط دیافراگم (۶) جریان گاز را در محفظه مرحله اول (۵) به محفظه مرحله دوم که در آن فشار به فشار جو (± 20) پاسکال کاهش می یابد، می رسد. در اینجا گاز به سمت منیفوولد مکش جریان یافته و در آنجا با هوا ای ورودی از فیلتر هوا مخلوط شده و سپس به سیلندرهای موتور وارد می شود.

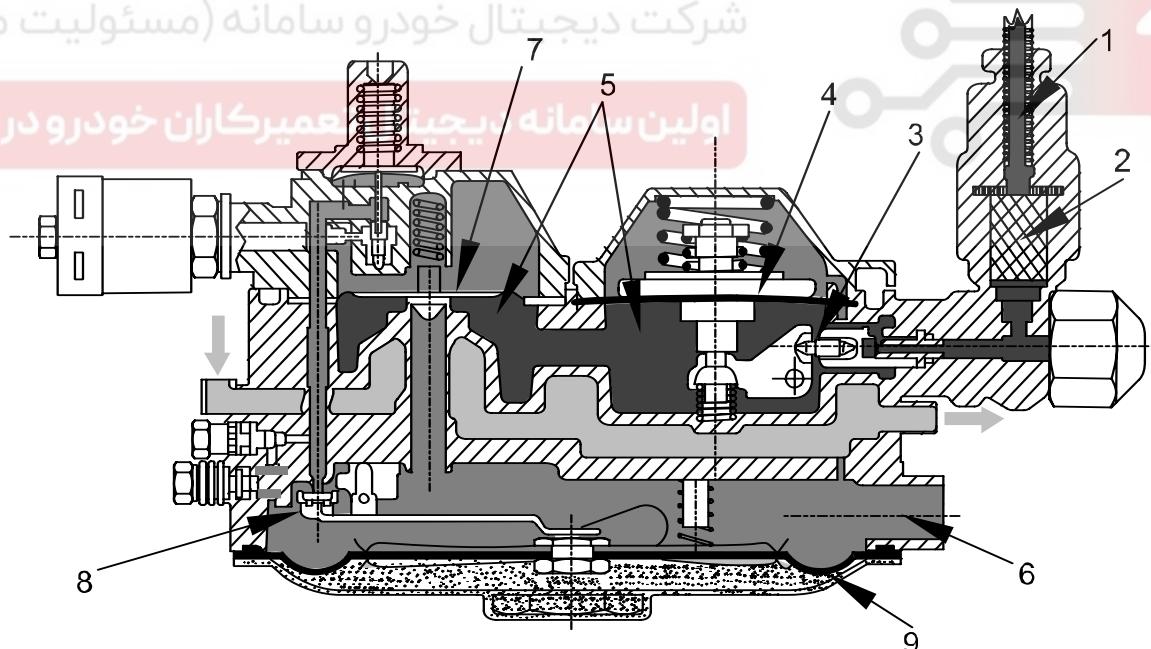
توجه:

در این مدرک شرایط عملکردی رگلاتور OMVL به عنوان نمونه رائه شده است.

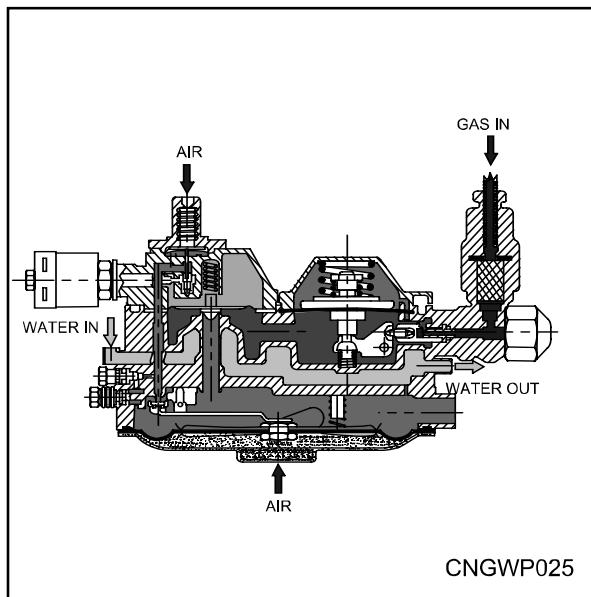
دیجیتال خودرو

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

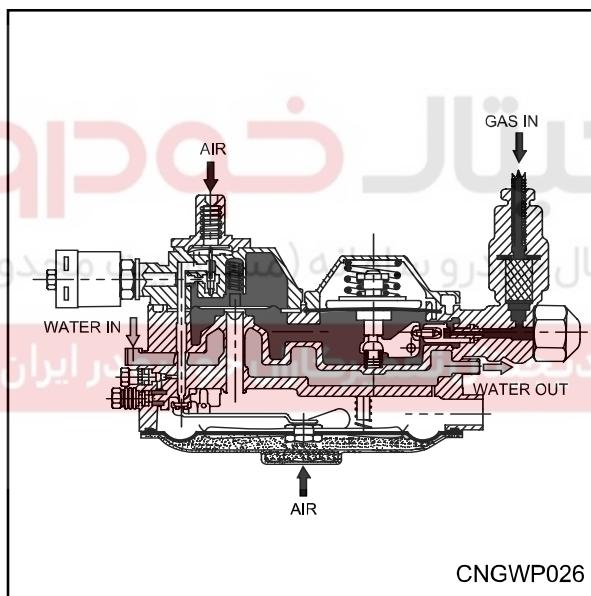
اولین سامانه بین المللی عینک کاران خودرو در ایران

CNGWP024

ابزار تثبیت کننده:

شیر تثبیت کننده که توسط دیافراگم ۱۱ کنترل می شود برای تصحیح دبی جریان گاز ورودی به موتور مستقل از دور موتور و فشار مخزن بکار می رود.

شیر قطع کن:

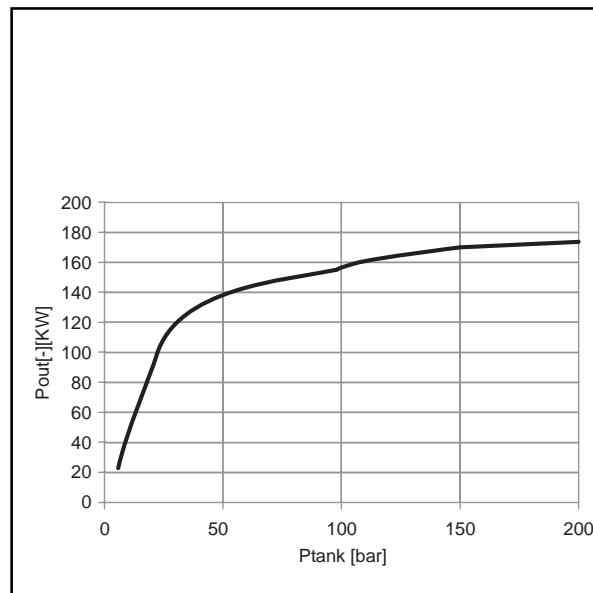
شیر برقی ۱۲ که توسط کلید انتخاب ساخت کنترل می شود جریان گاز را بین دو مرحله ۱ و ۲ کاهش فشار رگلاتور قطع می کند و در این لحظه خودرو خاموش می شود حتی در هنگام تصادفات نیز شیر مذکور جریان گاز را قطع می کند.

سیستم گرم شوندگی:

انبساط گاز CNG بدلیل کاهش شدید فشار در رگلاتور منجر به کاهش دما می شود . برای جلوگیری از یخ زدگی داخل رگلاتور و دستیابی به بهترین بازدهی مسیر رفت و برگشت آب از رادیاتور بخاری جهت خنک کردن رگلاتور در نظر گرفته شده است.

پیچ تنظیم: بر روی رگلاتور R89/E OMVL دو پیچ تنظیم وجود دارد . پیچ شماره M10 یا پیچ تنظیم جریان گاز (۱۴) که میزان گاز عبوری را تنظیم می نماید و پیچ شماره M8 پیچ تنظیم دور آرام (۱۵) است که این پیچ معمولاً بسته بوده و در هنگامیکه خودرو بر اثر ترمز شدید یا در پیچ های تند در حال خاموش شدن است عمل می کند .

نمودار میزان توان رگلاتور بر اساس میزان فشار گاز ورودی

شیر سوختگیری:

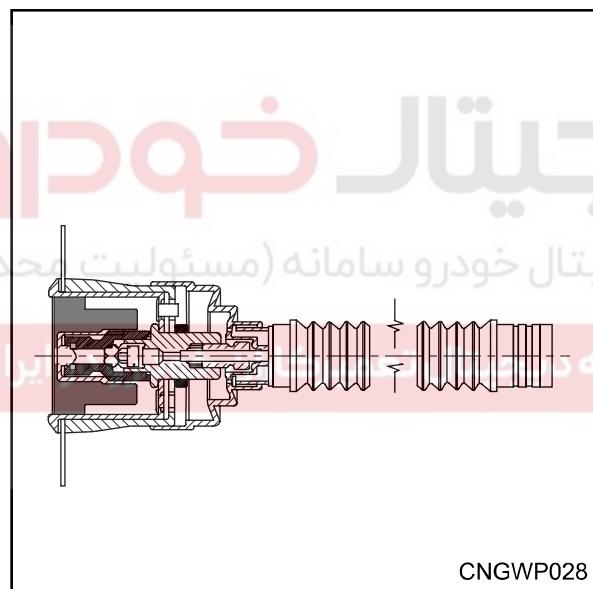
بست شیر سوختگیری باید روی سطح فلزی صلب محکم شود.

شیر و نازل سوختگیری (پرکن) باید کاملاً قابل دسترسی باشد.

شیر سوختگیری باید از قطعات الکتریکی و قسمتهای گرم حتی

الامکان دور باشد تا در صورت وجود نشتی از شعله ور شدن و آتش

سوزی جلوگیری شود.

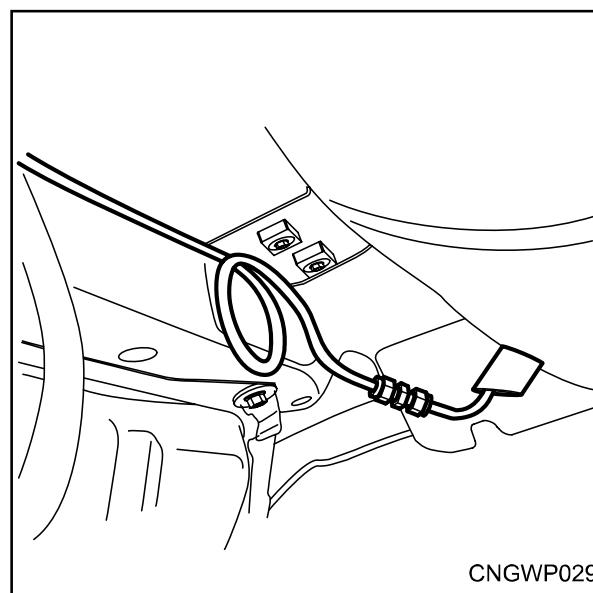
لوله های فشار قوی:

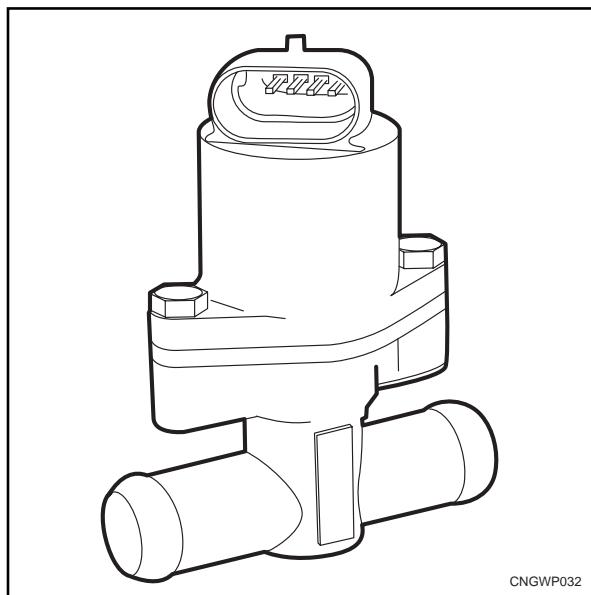
در مسیر شیر سوختگیری تار گلاتور، فشار گاز زیاد است و گاز از طریق

سیلندرها در مدار جاری می شود لوله های فشار قوی باید خارج از

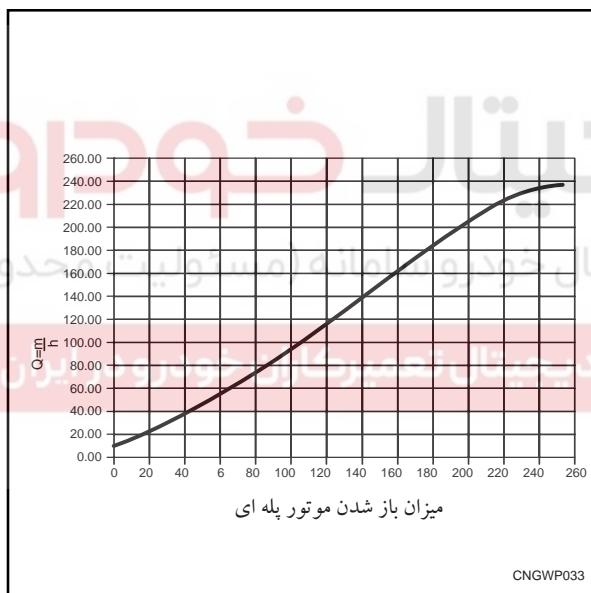
محفظه اتاق باشند و به منظور دفع ارتعاشات به خوبی محکم

شوند تا از صدمه دیدن آنها و بروز نشتی جلوگیری گردد.

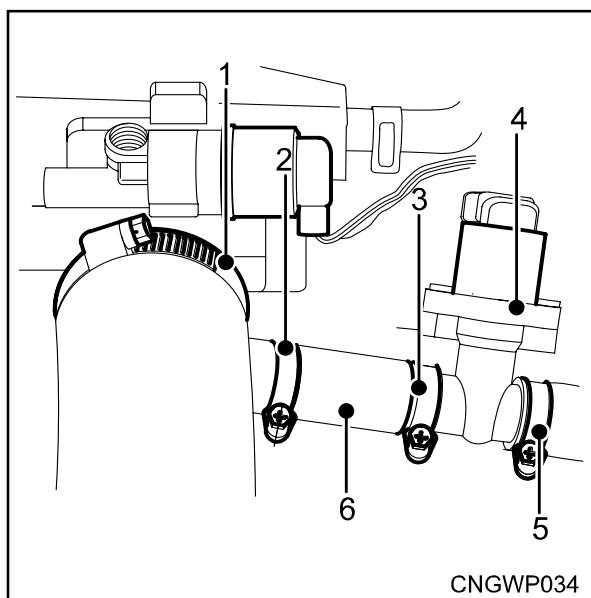

موتور پله‌ای (استپرموتور):

دارای عملگر الکترو مکانیکی برای انجام تغییرات میزان دبی گاز می‌باشد. به شکلی که گاز ورودی قبل از ورود به میکسر از طریق موتور پله‌ای عبور می‌کند. براساس سیگنالهای دریافتی از سنسور اکسیژن و براساس شرایط عملکرد موتور، سیگنال کنترلی مناسب را به موتور پله‌ای تغییر وضعیت داد. و جریان گاز عبوری بطرف میکسر را کنترل می‌نماید.

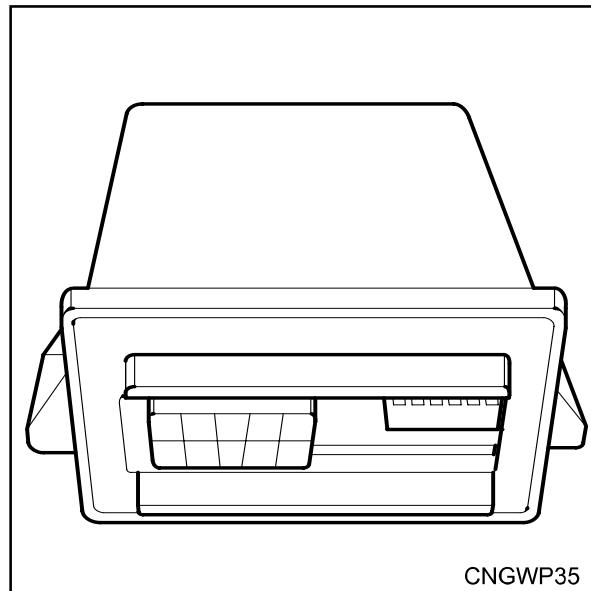

استپرموتور در محدوده عملکرد خود دارای تغییرات خطی می‌باشد.
(مطابق نمودار روبرو)

شیلنگهای فشار ضعیف:

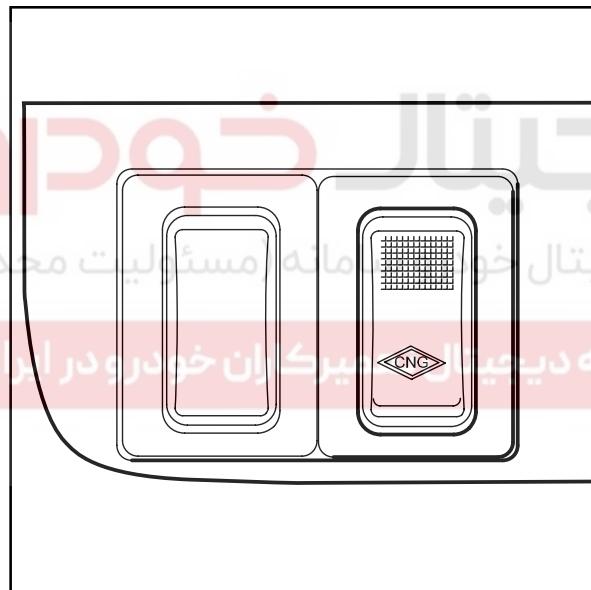
مسیر فشار ضعیف از رگلاتور تا موتور پله‌ای و از موتور پله‌ای تا میکسر می‌باشد در این قسمت از مسیر، از لوله‌های لاستیکی با برشهای مناسب جهت انتقال گاز استفاده می‌شود.

- (۱) بست لوله ورودی هوا به موتور
- (۲) بست روی برنجی میکسر
- (۳) بست موتور پله‌ای
- (۴) موتور پله‌ای
- (۵) بست موتور پله‌ای
- (۶) لوله فشار ضعیف از موتور پله‌ای تا میکسر

مشخصات اصلی سیستم الکتریکی CNG:

- (۱) ECU که وظیفه آن پردازش اطلاعات دریافت شده از سنسورها و ارسال آنها به ECU بنزین و عملگرها می باشد.
 - (۲) عملگر (موتور پله ای) بین رگلاتور و میکسر (تا حدامکان نزدیک به میکسر) قرار گرفته است و میزان گاز ورودی به میکسر را براساس اطلاعات دریافتی از سنسور اکسیژن کنترل می کند.
 - (۳) ادونسر که آوانس جرقه را در حالتی که موتور با سوخت CNG کار می کند تعیین می نماید (تایم جرقه).
 - (۴) امولاتور که سیگنال مناسب عملکرد صحیح انژکتورها را شیوه سازی می کند و ارتباط ECU بنزین با انژکتورها را قطع می کند.
- نمونه ادونسر OMVL

مشخصات کلی کیت CNG نصب شده روی خودرو:

- پردازش توسط میکروپروسسور انجام می شود.
 - محدوده ولتاژ کاری: 7-20V
 - دمای کاری +120 تا +40 - درجه سانتیگراد
 - سوکت به منظور برنامه ریزی
 - تنظیم کردن موتور پله ای
 - حافظه ترکیبی
 - عیب یابی سیستم با استفاده از سیم رابطه RS232
 - عمل قطع کردن در هنگام کار با گاز
 - مشخص کننده دور موتور
 - قابلیت خواندن سیگنال سنسور اکسیژن TPS
 - قابلیت خواندن سیگنال ارسالی از
- سوئیچ تغییر وضعیت سوخت به شکلی است که سیستم بطور اتوماتیک در حالت بنزین سوز استارت می خورد و وقتی که دور موتور به یک دور مناسب بررسد سوخت به حالت گاز تغییر می یابد (در هنگام انتخاب کلید در حالت گاز سوز).

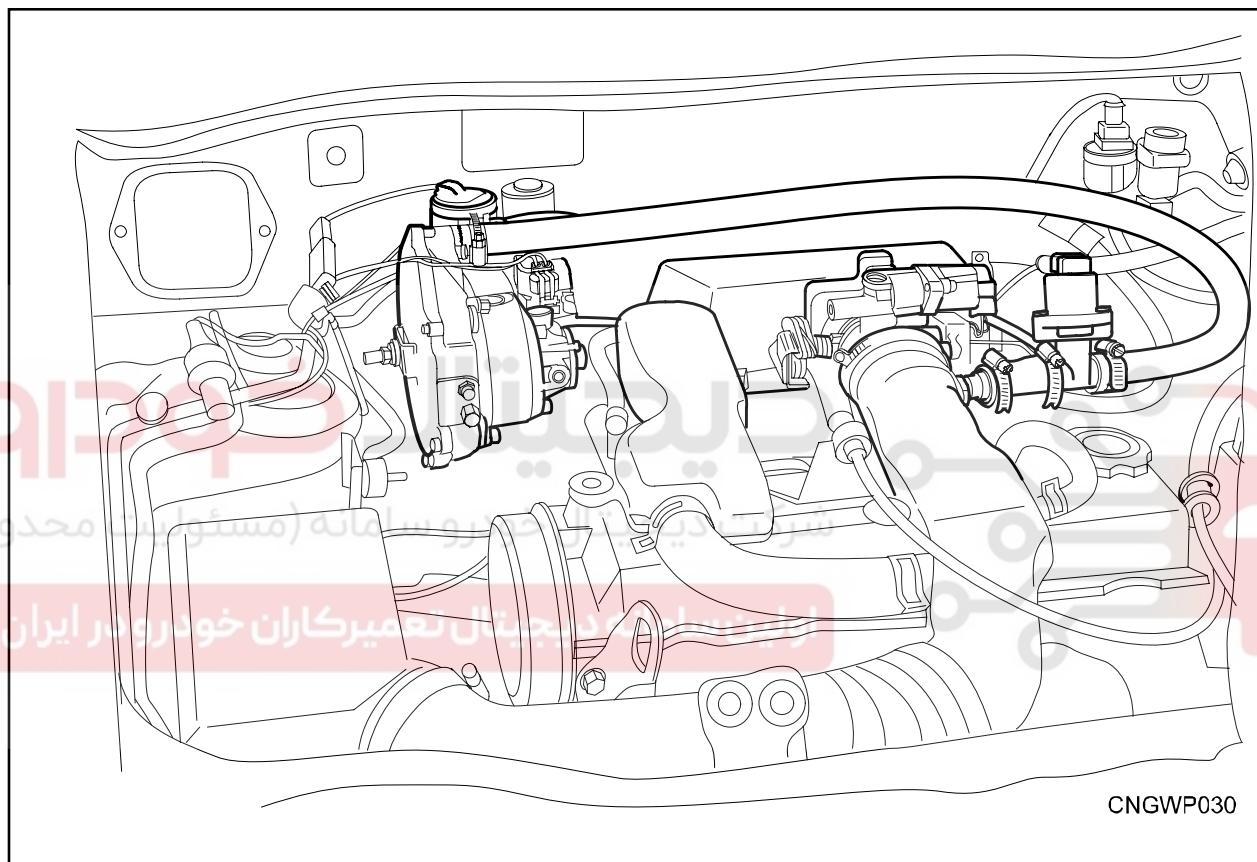
مشخصات فنی لوله های فشار قوی:

هر یک از اتصالات در خط لوله های پر فشار باید از جنس فولادی باشد جنس لوله قبل است شده است بطوریکه قابلیت تحمل فشاری ۴ برابر فشار کاری را دارد.

مسیر لوله های زیر بدن خودرو به صورت محافظت شده و دور از نقاط و اجزاء تیز که می تواند باعث آسیب رساندن به لوله ها شود تعییه شده است.

مسیر لوله های گاز از لوله های اگزوژ دور می باشد در صورتی که جاهابی که این امر امکان پذیر نباشد از عایق حرارتی مناسب استفاده شده است در هر صورت لوله های گاز بیشتر از ۲۵۰ میلی متر به لوله های اگزوژ نزدیک نمی باشد.

نحوه عملکرد سیستم

مخزن از طریق شیر سوختگیری که به شیر مخزن متصل است با سوخت CNG پر می شود که مشکل از یک شیر پوشش دار که در خروجی

مخزن قرار دارد و مجهز به وسائل ایمنی جهت جلوگیری از موارد زیر می باشد:

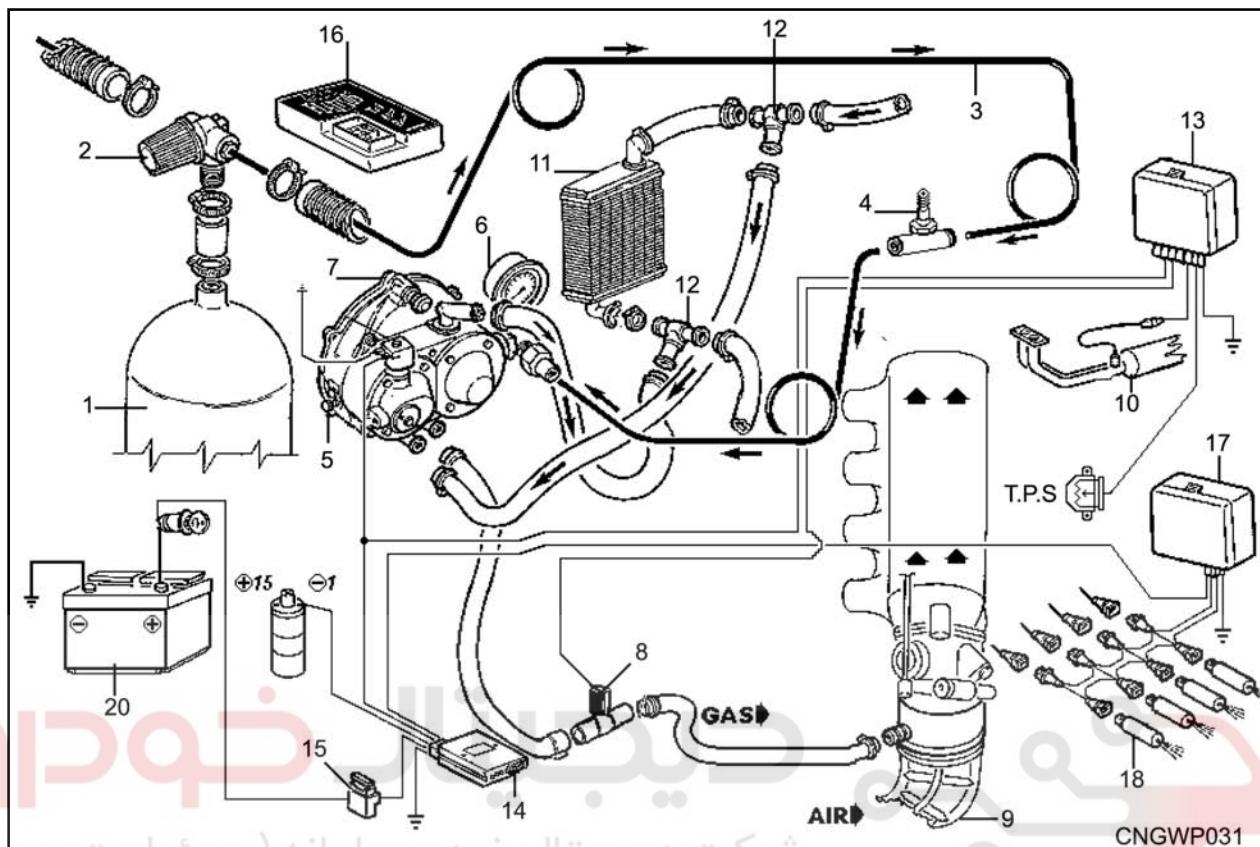
(۱) نشت گاز که در اثر آسیب دیدن لوله های گاز فشار قوی اتفاق می افتد.

(۲) انفجار موبوط به افزایش فشار داخلی که به عنوان مثال براثر آتش گرفتن خودرو اتفاق می افتد.

ماکریزم فشار داخل مخزن CNG حدود ۲۲ Mpa (۲۲۰ بار) است. گاز از مخزن به داخل لوله های فشار قوی که از لوله های فولادی بدون درز هستند ساخته شده است جریان یافته و در گلاتور کاهنده فشار، به فشاری حدود دیک بار می رسد. داخل گلاتور به دلیل کاهش فشار و گرمایش مربوطه به جریان آب خنک کننده موتور به داخل محفظه های تبادل حرارت گلاتور گاز، منبسط می گردد.

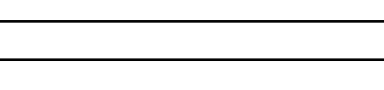
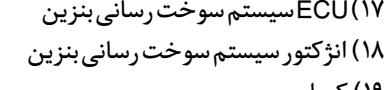
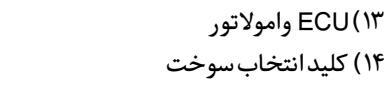
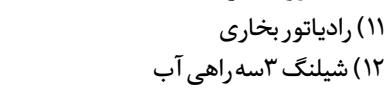
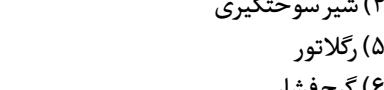
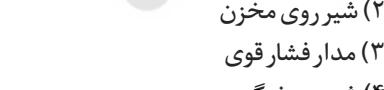
سوخت CNG تحت فشار یک بار، به داخل میکسر و استپر موتور جریان می یابد. استپر موتور یک وسیله الکتریکی است که توسط برنامه سیستم کنترل الکترونیکی (ECU) که میزان گاز مورد نیاز ورودی به منیفولد سوخت را تنظیم می کند. برنامه سیستم کنترل الکترونیکی (ECU) باز و بسته شدن عملگر را مشخص می کند، گاز به داخل میکسر که درون منیفولد سوخت قرار دارد مکش می شود و دقیقاً قبل از دریچه گاز با هوا مخلوط می گردد. پس از آن مخلوط هوا و گاز وارد سیلندرها می شود. از طرفی ادونسر زاویه جرقه مناسب را اعمال می کند و سبب احتراق مخلوط هوا و سوخت درون سیلندر می شود. بدین ترتیب موتور دو کانه سوز در حالت گاز قادر به کار خواهد بود.

نمای شماتیک اجزای سیستم گاز CNG (در رگلاتور OMVL)

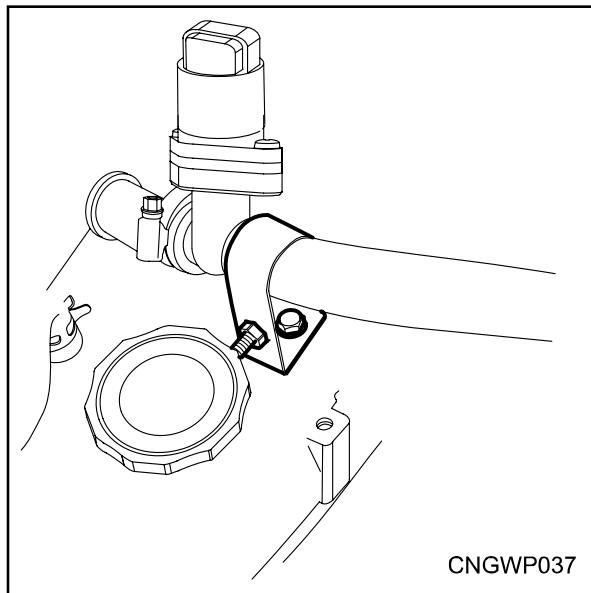

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایرن

- (۱) مخزن گاز
- (۲) شیر روی مخزن
- (۳) مدار فشار قوی
- (۴) شیر سوختگیری
- (۵) رگلاتور
- (۶) گیج فشار
- (۷) شیر سولونوئیدی
- (۸) موتور پله‌ای
- (۹) میکسر
- (۱۰) سنسور اکسیژن
- (۱۱) رادیاتور بخاری
- (۱۲) شلنگ آسه راهی آب
- (۱۳) ECU و امولاتور
- (۱۴) کلید انتخاب سوخت
- (۱۵) فیوز
- (۱۶) ادوانسر
- (۱۷) ECU سیستم سوخت رسانی بنزین
- (۱۸) انژکتور سیستم سوخت رسانی بنزین
- (۱۹) کویل
- (۲۰) باطرب

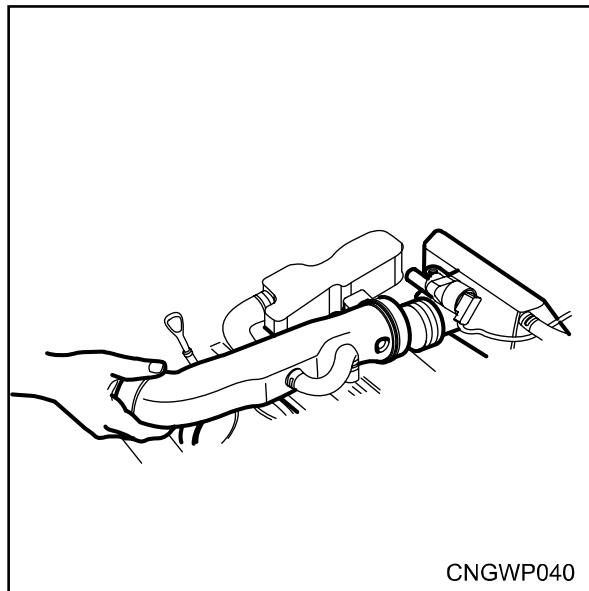

پیاده و سوار کردن اجزاء

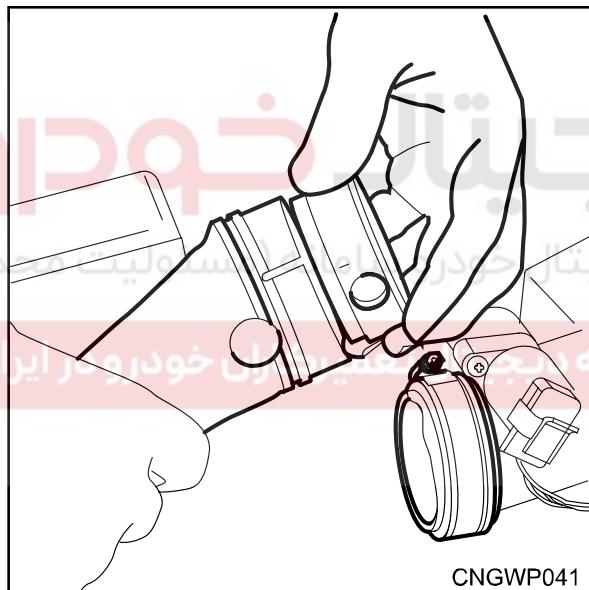
پیاده و سوار کردن موتور پله ای:
ابتدا سرباطری را جدا کنید سپس شیرهای مخزن را بیندید در ادامه برآکت اتصال موتور پله ای به درپوش سرسیلندر را باز کنید.

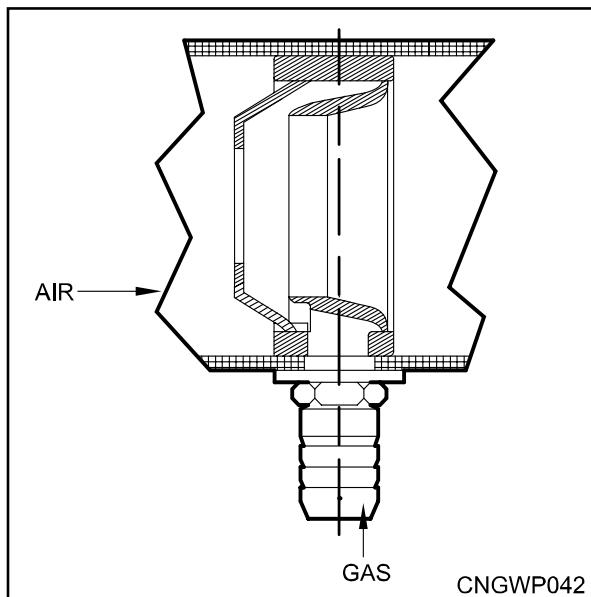
کانکتور موتور پله ای را جدا کرده سپس بست خروجی موتور پله ای را با پیچ گوشتی باز نمایید.
در نهایت با بیرون کشیدن شیلنگهای ورودی و خروجی موتور پله ای، آن را پیاده نمایید.
توجه: جهت سوار کردن عکس روشن پیاده کردن اقدام نمائید.
دقت کنید برای نصب مجدد از بست استفاده کرده و از سیم و... استفاده نکنید و بعد از نصب حتماً از عدم نشستی گاز در قطعات اطمینان حاصل کنید.

پیاده و سوار کردن میکسر:
ابتدا شیرهای مخازن گاز را بیندید.
بستهای مربوط به اتصال شیلنگهای لوله پلاستیکی هوای ورودی به دریچه گاز را باز نمایید.
سپس پیچ اتصال لوله پلاستیکی هوای ورودی به در پوش سرسیلندر و نیز بست اتصال به هوا کش را باز کنید.
با باز کردن بست اتصال لوله هوای ورودی به دریچه گاز آن را پیاده کنید.

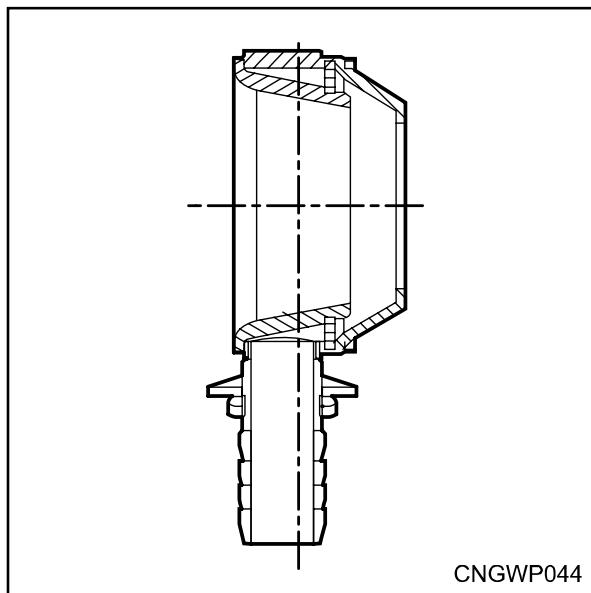
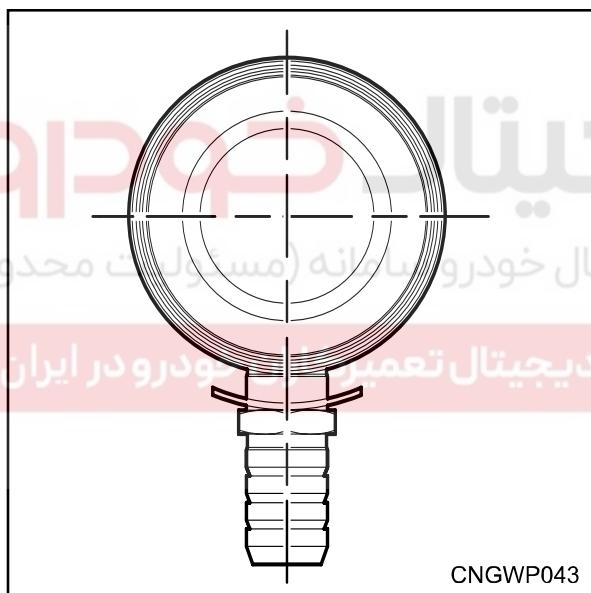

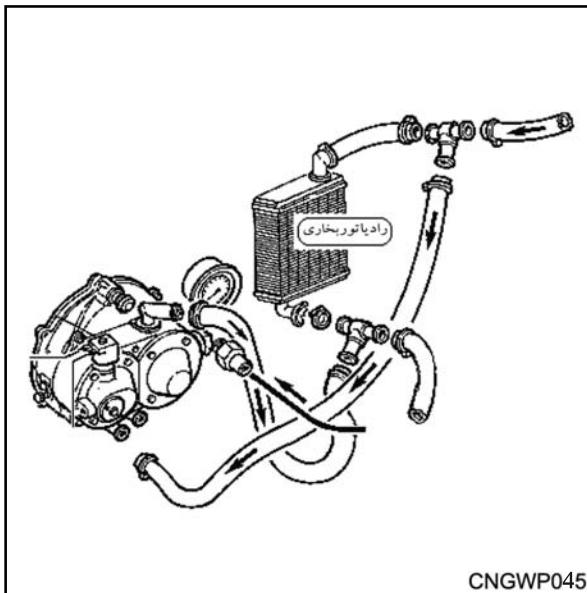
توجه: جهت سوار کردن عکس روش پیاده کردن اقدام نمائید.
توجه: در میکسرهای طرح پلیمری به منظور حذف نشتی های احتمالی میکسر با لوله پلاستیکی هوای ورودی به صورت یک تکه طراحی شده لذا در صورت نیاز به تعویض میکسر در این طرح لازم است کل مجموعه میکسر و لوله پلاستیکی هوای ورودی به صورت یکجا تعویض گردد.
نمونه میکسر طرح فلزی

نکات قابل توجه در سوار کردن میکسرهای طرح فلزی:

- میکسر را طوری روی لوله ورودی هوا بیندید که حفره میکسر در راستای محور لوله قرار گیرد.
- بررسی کنید که دیواره بیرونی میکسر به دیواره منيفولد بچسبد.
- دور لبه شیلنگ را ۲۱ تا ۳ دور نوار تفلون پیچانید.
- واشر با سایز مناسبی را روی سر شیلنگها قرار داده و روی حفره میکسر تا ۳ دور پیچانید.
- مهره ممه ای را روی واشر بیندید بطوريکه از مکش هوا داخل منيفولد جلوگیری شود.
- روی لوله ورودی هوا را مجدداً به فیلتر، دریچه گاز، رزوناتور و شیلنگ (BLOWBY) وصل کنید.
- میکسر بطور مدار بسته و دقیق به روی لوله ورودی هوا متصل می شود. در صورت لزوم از واشر لاستیکی یا آبیندی مثل سیلیکون یا غیره استفاده می شود.

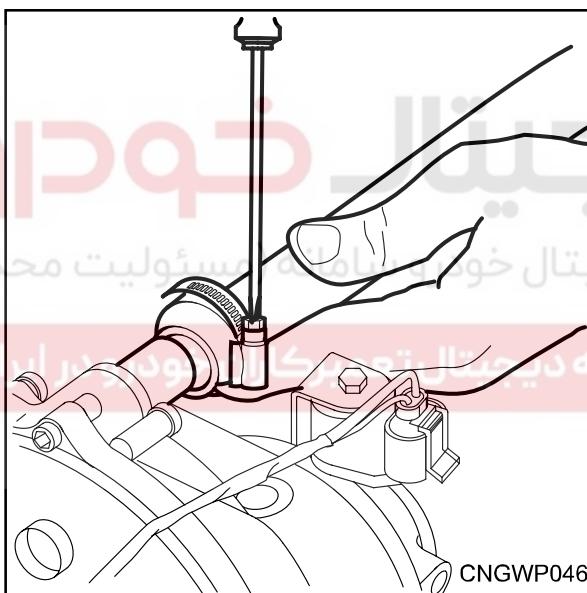
پیاده و سوار کردن رگلاتور (طرح OMVL):

با توجه به اینکه رگلاتور در قسمت فشار قوی سیستم قرار دارد حتماً نکات ایمنی را در این قسمت رعایت کنید.

ابتدا شیرهای مخازن را بندید و سرباطری را باز کنید سپس لوله های ورودی و خروجی آب به رگلاتور را باز کردن بستهای آن باز کنید.

توجه: به منظور جلوگیری از ریزش آب به همراه ضدیخ در زیر خودرو از یک ظرف مخصوص جهت تخلیه آب استفاده نمائید.

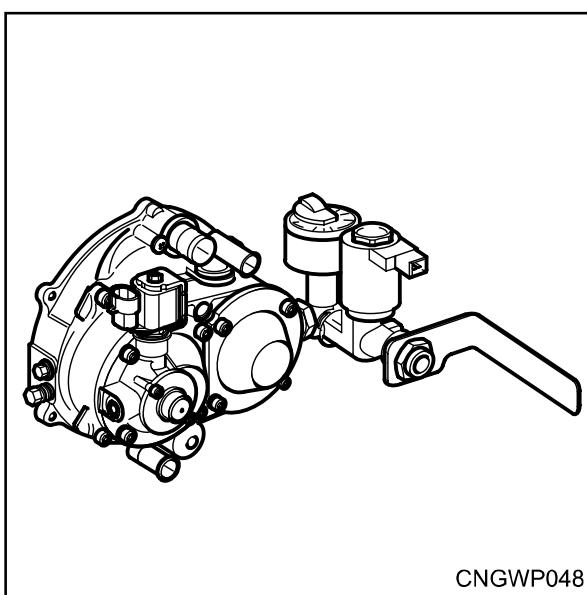
طرف مخصوص بايستی تمیز باشد تا پس از اتمام کار مجدد آب را به رادیاتور آب اضافه نمائید.

در ادامه کانکتور اتصال شیر برقی واقع بر روی رگلاتور نیز کانکتور مربوط به گیج فشار را جدآنمایید.

سپس لوله فشار ضعیف گاز (لوله خروجی از رگلاتور) سمت موتور پله ای را جدا کنید و اجازه دهید گاز به آرامی تخلیه شود.

لوله فشار قوی را به آرامی باز کنید و اجازه دهید گاز داخل لوله فشار قوی به آرامی تخلیه شود در ضمن پیچ پایه اتصال به سینی جلو را نیز باز کنید. سپس کانکتور شیر قطع کن گاز را نیز جدا نمایید و با باز کردن پیچهای اتصال رگلاتور به دیاق، رگلاتور را جدا نمایید.

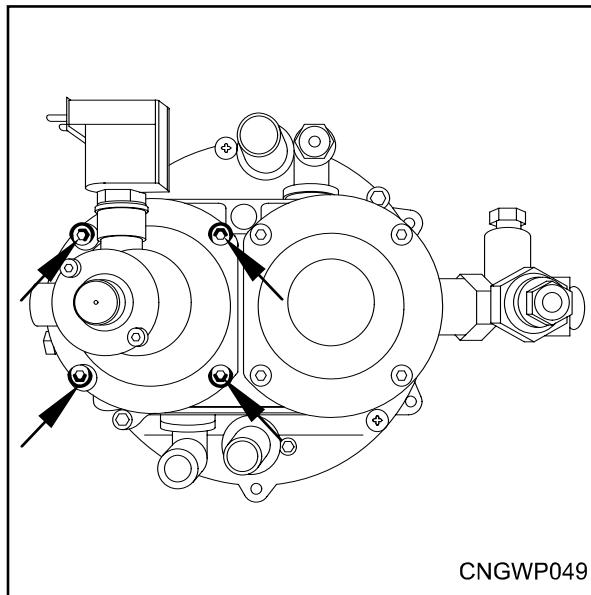

برای نصب مجدد رگلاتور حتماً ممه ای (فیتنگ) لوله فشار قوی را تعویض کنید دقت کنید که این قطعه باید در حدود ۳-۴ میلی متر عقب تراز سر لوله باشد.

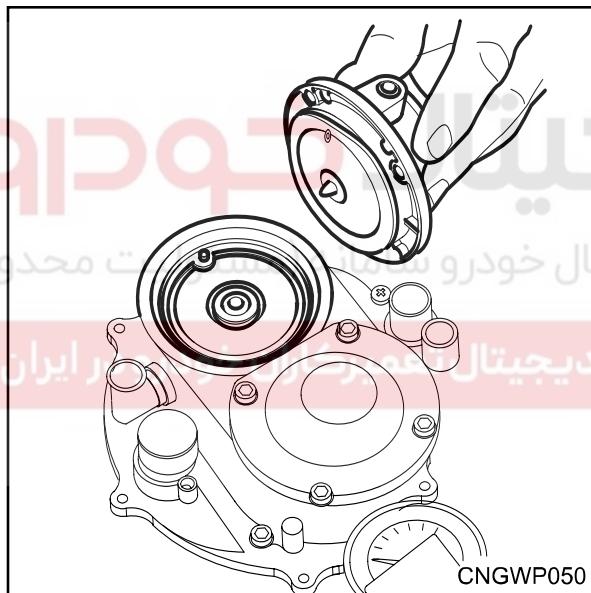
بعد از نصب کامل اجزاء حتماً با استفاده از نشت یاب مناسب از عدم نشتی سیستم اطمینان حاصل نمایید.

توجه مهم:

دقت کنید که همیشه دستگاه نشت یاب برای مورد نشتی زیاد استفاده بیشتری دارد و در مواردی که نشتی کم است، استفاده از کف صابون نتایج بهتری در بر دارد.

بازدید و تعمیر رگلاتور (طرح OMVL):
پس از بستن شیرهای مخازن و باز کردن سرباطری ها، ۴ عدد پیچ در پوش مرحله دوم رگلاتور را باز کنید.

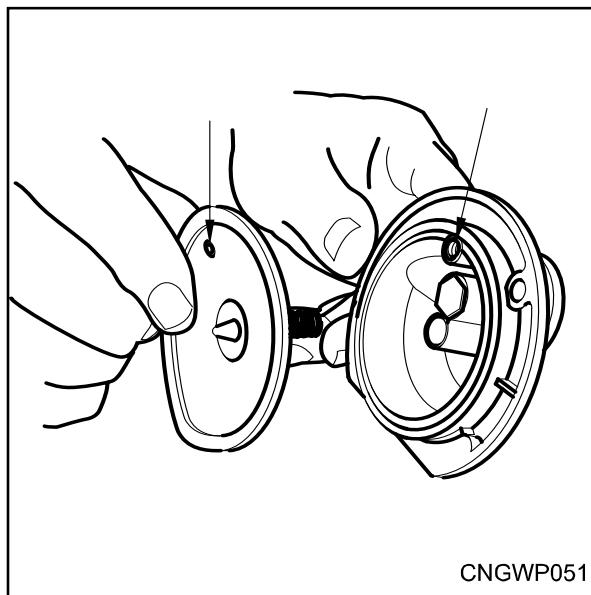

به آرامی و با دقیقیت دیافراگم را از فتر جدا کنید و دقیقیت کنید تا دیافراگم پاره نشود.

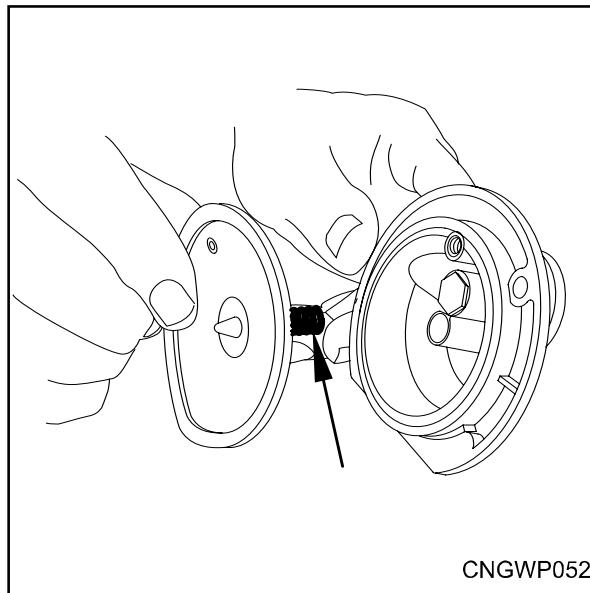

شرکت دیجیتال خودرو سازی ایران
با تکنولوژی های جدید و مبتكرة

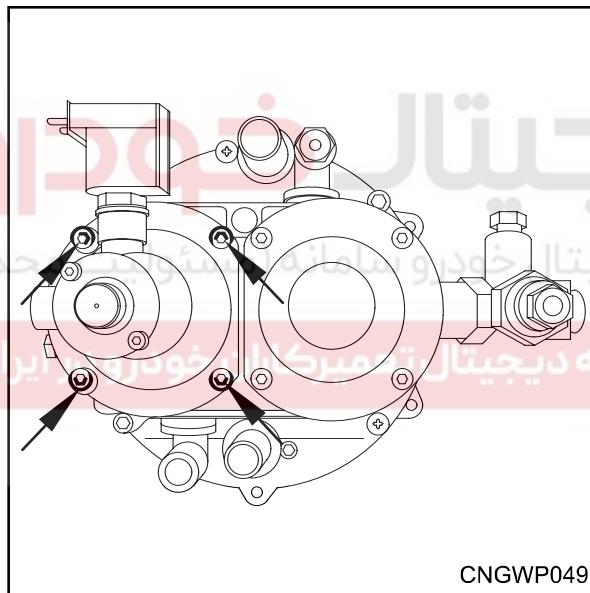
اولین سامانه دیجیتال خودرو سازی ایران

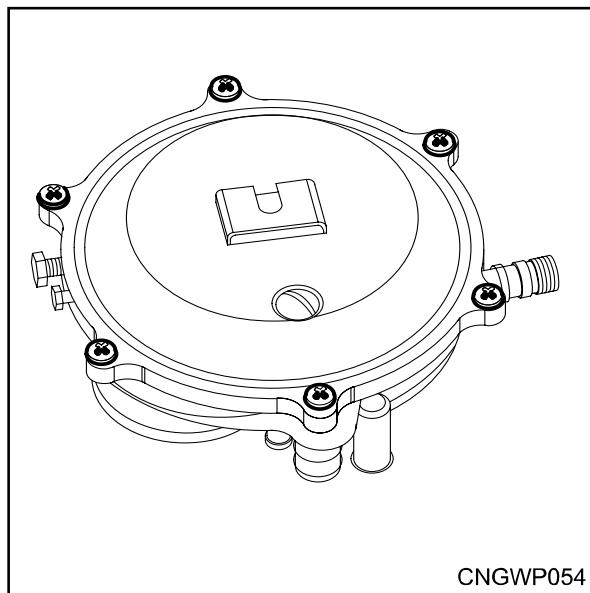
از یک دیافراگم جدید استفاده کرده و سوراخ روی دیافراگم را با موقعیت آن بر روی پوسته منطبق کنید.

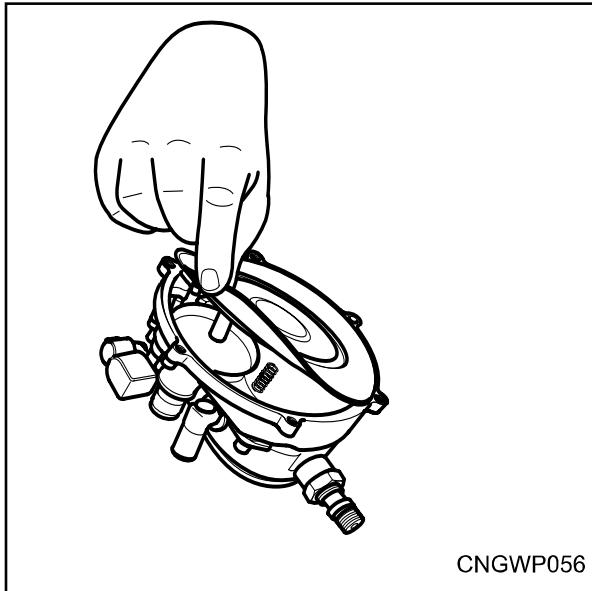
فهرروی دیافراگم را در داخل کاور کناری قرار دهید

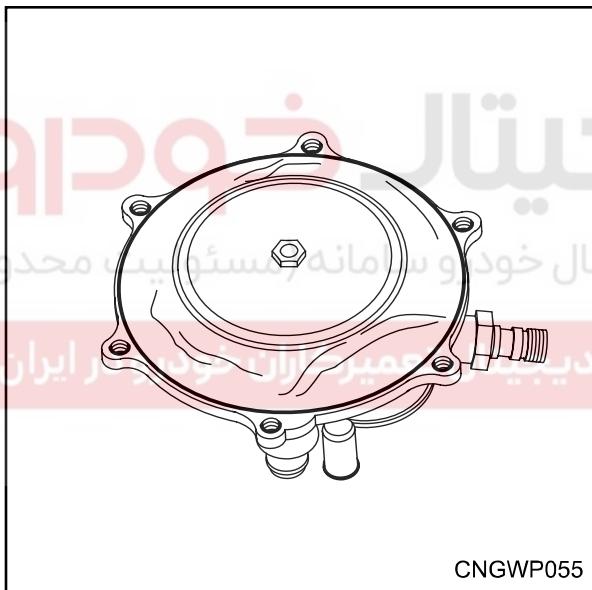
در پوش مرحله دوم را بر روی محل آن قرار داده پیچهای آن را به صورت ضربدری سفت کنید.

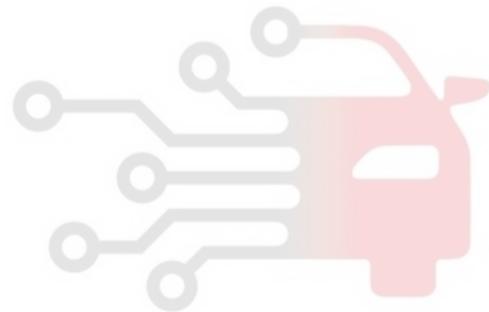
تعویض دیافراگم فشار ضعیف:
در پوش پشت رگلاتور را باز کردن ۶ عدد پیچ آن باز کنید.
(از بسته بودن شیرهای مخازن و باز بودن سرباتریها اطمینان حاصل نمائید).

دیافراگم را از محل خود بلنند کنید و بصورت افقی نگه دارید.
دیافراگم را بصورت عمودی به بالا نکشید.

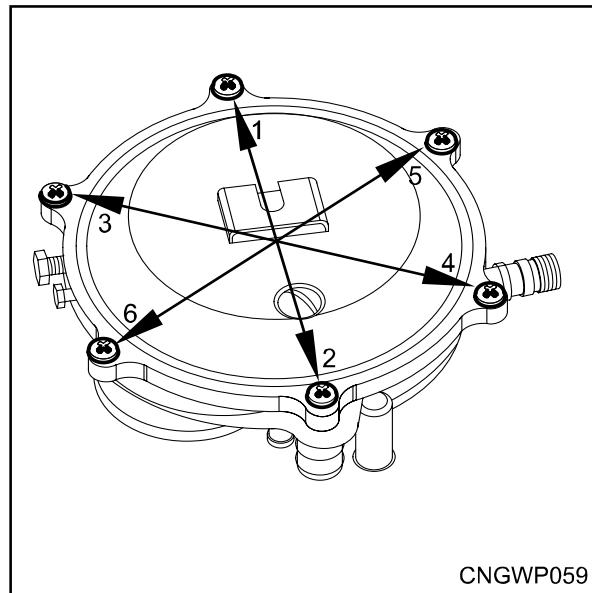
دیافراگم جدید را در محل آن قرار داده و قلاب سیاه رنگ آنرا به اهرم
فلزی پشت آن متصل نمایید.

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئویت محدود)

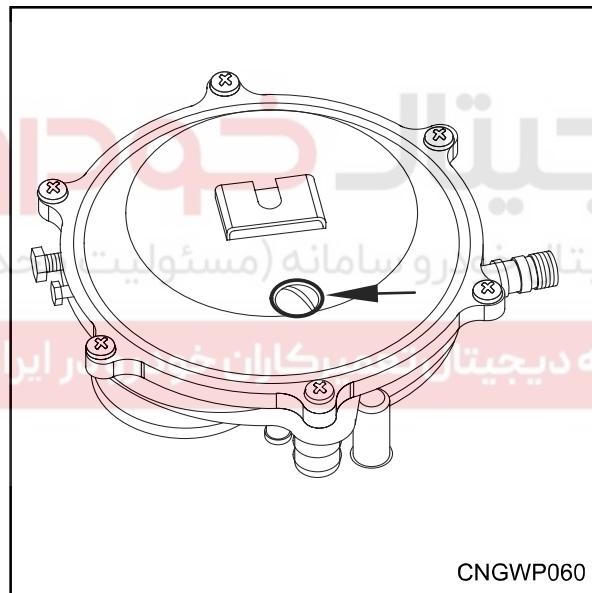
اولین سامانه دیجیتال خودرو سامانه ایران

اورینگ دیافراگم را با دقیقیت بر روی شیار دور بدنہ آلومینیومی قرار
دهید.

پیچهای در پوش روی دیافرگم را بصورت ضربه‌ی سفت کنید.

1,2,3,4,5,6

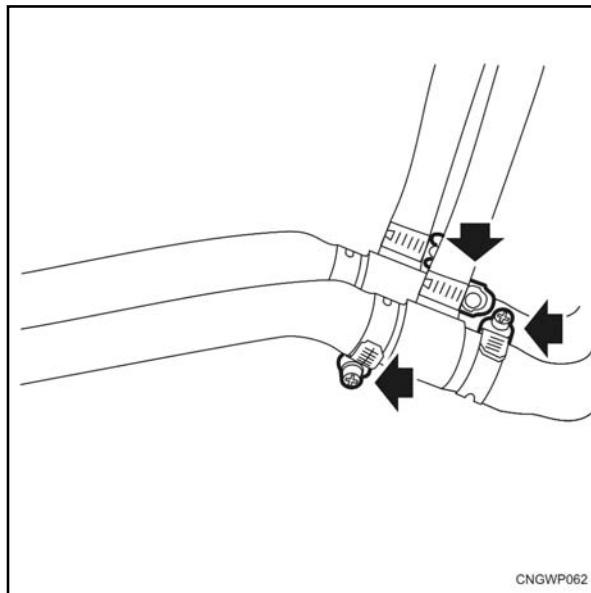

توجه:

در صورتیکه تعویض دیافراگم به منظور کاهش سروصداي رگلاتور انجام گرفته است می توانید یک کانکتور پلاستیکی را بوسیله چسب به سوراخ پشت رگلاتور متصل کنید . این عمل صدای ناشی از دیافراگم را کاهش می دهد .

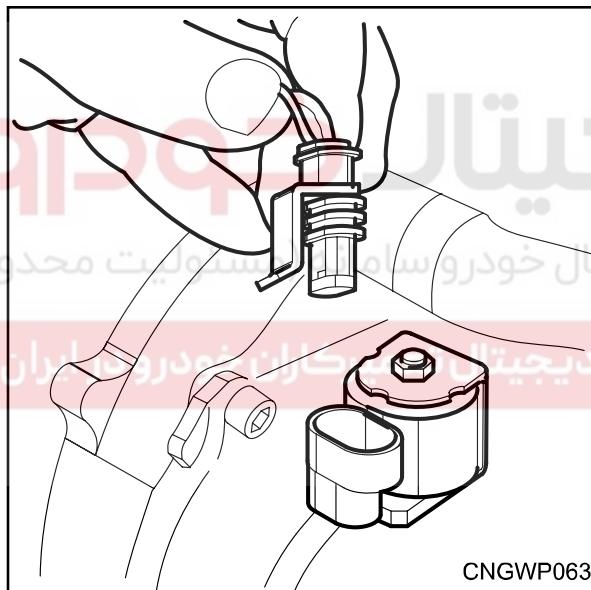
شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئلوبیت حدود)

اولین سامانه دیجیتال خودرو کارخانه های ایران

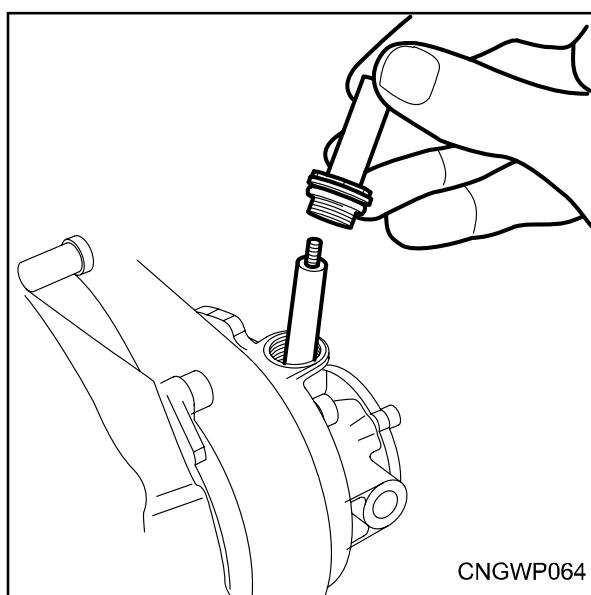
پیاده و سوار کردن سه راهی آب:

به منظور تامین حرارت مورد نیاز رگلاتور از آب سیستم خنک کننده موتور استفاده شده است بدین منظور از سه راهی آب در مسیر رادیاتور بخاری استفاده شده است دقت کنید در مواردی که این سه راهی و یا لوله های متصل به آن مسدود شده باشد امکان بخزدگی رگلاتور و عدم کارکرد مطلوب موتور در شرایط گاز سوز وجود دارد به منظور پیاده کردن این قطعات بستهای نشان داده شده در شکل را باز کرده سه راهی را تعویض کنید.

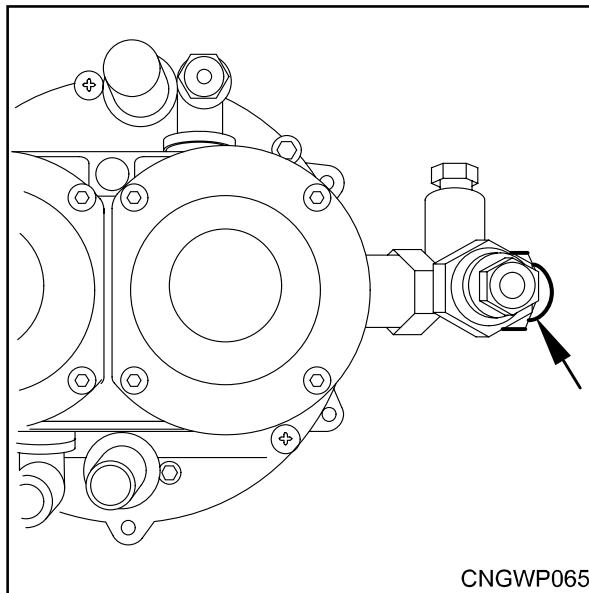
به منظور نصب، عکس مراحل پیاده کردن اقدام کنید و حتماً سیستم رابه منظور جلوگیری از قفل گازی در داخل رگلاتور، هواگیری کنید.

پیاده و سوار کردن شیر برقی گاز:

ابتدا شیرهای مخازن گاز را ببندید و سرباتریها را جدا کنید سپس کانکتور اتصال شیر برقی را جدا نمایید.

بعد از آن پیچ اتصال شیر برقی به رگلاتور (در بالای آن) را باز کنید. سپس با یک آچار تخت قسمت مغزی آن را باز کنید پس از باز کردن کف سوزن قطع کن را باز دید کنید دقت نمایید که به هنگام باز کردن فنر داخل مغزی گم نشود.

پیاده و سوار کردن شیر برقی گاز ورودی:

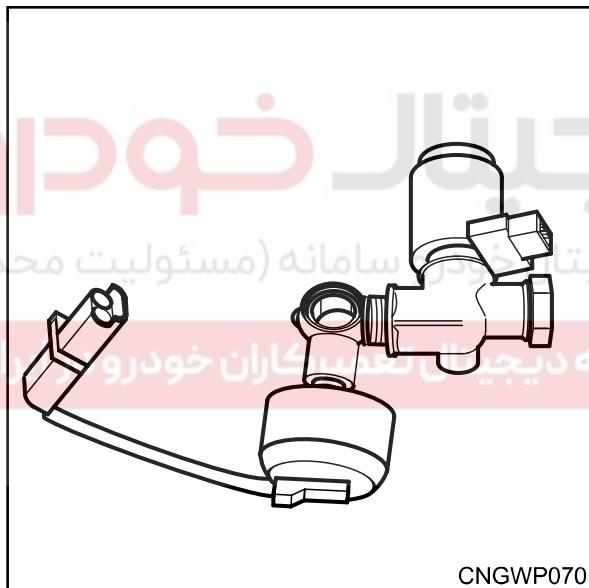
۱) ابتدا شیرهای مخازن گاز را بیندید و سرباتریها را باز کنید.

۲) ابتدا رگلاتور را پیاده نمایید. (مرا جعه به بخش مربوطه)

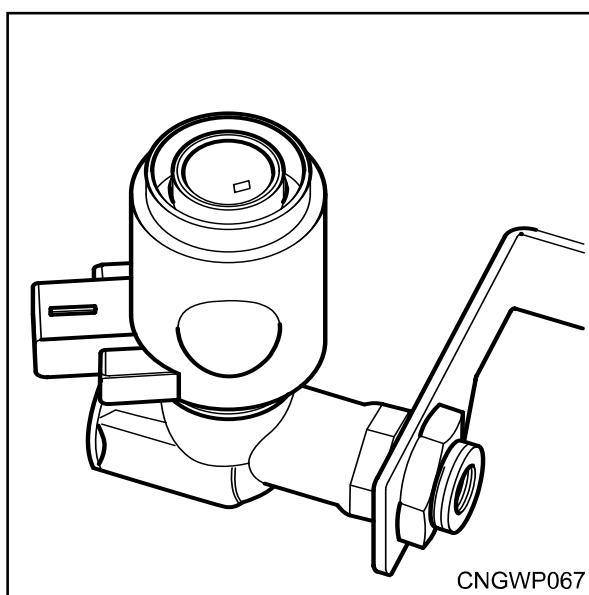
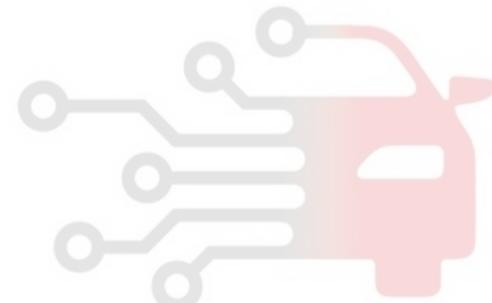
۳) باز کردن پیچ نشان داده شده در شکل مجموعه شیر برقی گاز ورودی و گیج فشار را پیاده نمایید.

توجه: به دلیل گشتاور بالای پیچ مذکور به منظور جلوگیری از آسیب رسیدن به گیج فشار یا شیر برقی گاز ورودی رگلاتور را به گیره بسته سپس با آچار مناسب مجموعه را جدا نمایید.

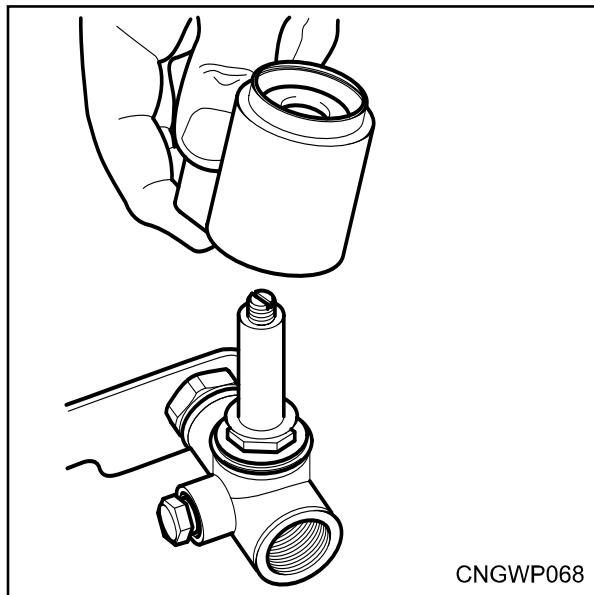
احتیاط: دقت کنید که به هنگام باز کردن مجموعه اورینگهای آن گم نشود.

۴) سپس مجدداً مجموعه شیر برقی گاز ورودی و گیج فشار را به گیره بیندید و شیر برقی گاز ورودی را از گیج فشار جدا نمایید.

۴) پس از جدا کردن شیر برقی گاز ورودی از گیج فشار، پیچ بالای شیر برقی را باز کنید.

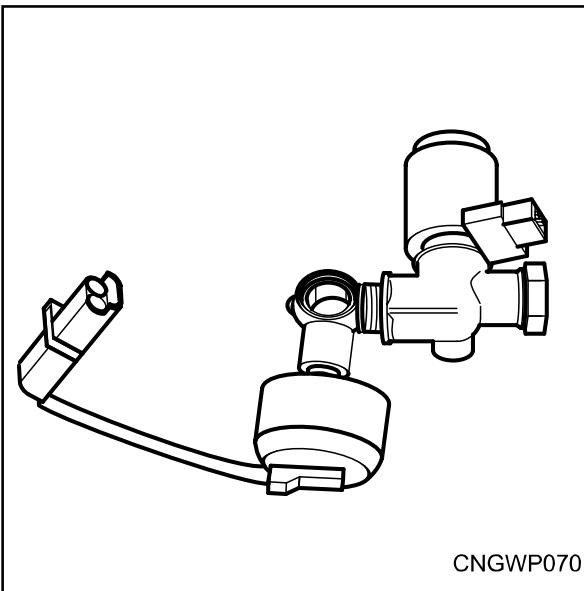
(۵) سپس با یک آچار تخت قسمت مغزی آن را باز کنید.
توجه ۱: به هنگام باز کردن دقت کنید که فنروپین نگهدارنده آن بیرون نپرد.

پس از باز کردن کف سوزن قطع کن را باز دید کنید در صورت معیوب بودن کل مجموعه شیر برقی گاز ورودی را تعویض کنید.
توجه ۲: به هنگام نصب مجدد از اورینگهای نواستفاده نمائید.
به منظور سوار کردن قطعات عکس روش پیاده کردن آن اقدام نمائید.

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (ولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیر خودرو در ایران

پیاده و سوار کردن گیج فشار:

در حالتهایی که گیج فشار مقدار صحیح را نشان نمی دهد گیج باید توعیض شود بدین منظور ابتدا شیرهای مخازن را بیندید و مراحل زیر را نجام دهید.

- ۱) رگلاتور را از روی خودرو باز کنید. (مراجعه به بخش مربوطه)
 - ۲) مجموعه شیر برقی گاز و روودی و گیج را بطور همزمان از روی رگلاتور باز کنید (مراجعه به بخش مربوطه)
- در نهایت گیج فشار را از شیر برقی گاز و روودی جدا نمایید. به منظور سوار کردن عکس روش پیاده کردن اقدام نمائید.

توجه ۱: دقت کنید که حتماً گیج را با آچار تخت سفت کنید و از پیچاندن آن با استفاده از اهرم کردن بدنه گیج جدا خودداری کنید.

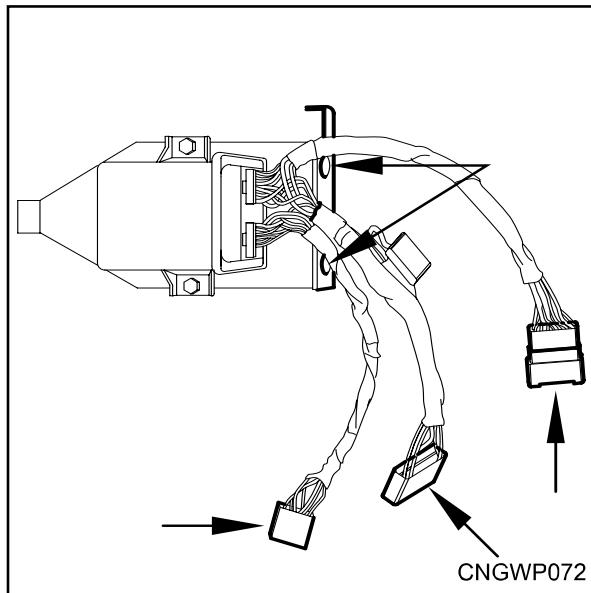
توجه ۲: گیج را ابتدا با دست سفت کنید سپس با استفاده از آچار حدود ۱۰ دور دیگر بچرخانید سپس شیر اصلی گاز را باز کنید و با دستگاه نشت یاب و یا آب و صابون از عدم نشتشی این قسمت اطمینان کامل حاصل نمایید.

توجه ۳: با توجه به اینکه این قسمت مربوط به قسمت فشار قوی میباشد حتماً نکات ایمنی را رعایت کنید

توجه ۴: جهت سوار کردن مجدد گیج فشار به دلیل حساسیت بالای قسمت فشار قوی از اورینگ نو استفاده نمایید.

توجه مهم:

امکان باز کردن گیج فشار بدون باز کردن رگلاتور نیز امکان‌پذیر میباشد، لکن به هنگام باز کردن پیچ اتصال گیج فشار به رگلاتور بایستی دقت زیادی داشته باشد که موجب آسیب دیدگی رگلاتور نگردد.

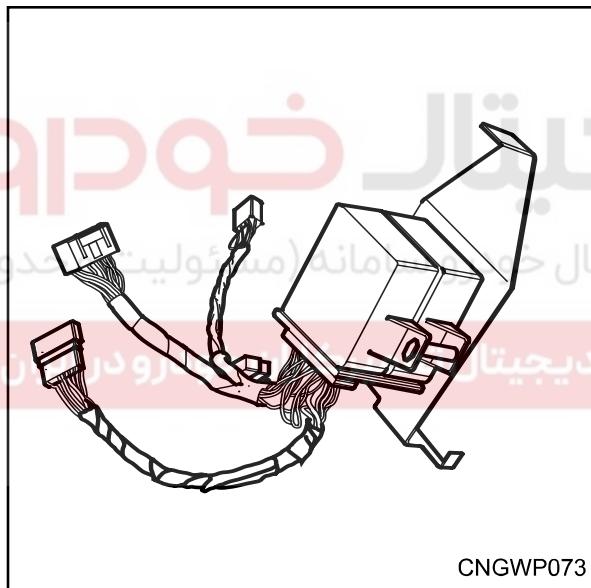

پیاده و سوار کردن مجموعه ADVANCER و ECU

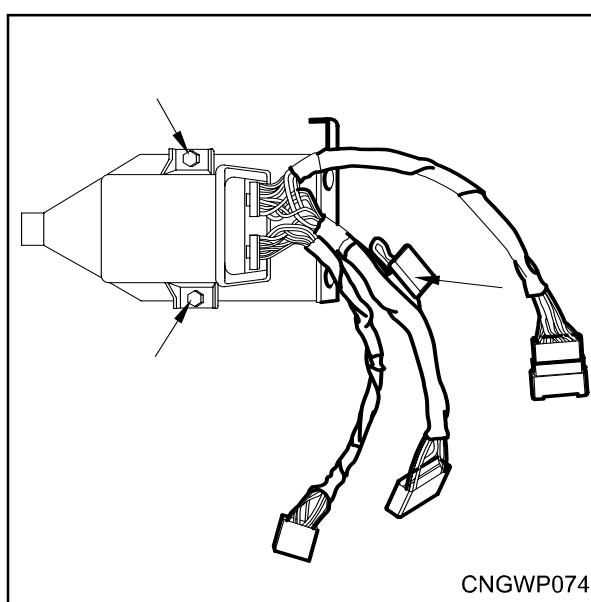
در ابتدا لازم به توضیح می باشد که در خودرو پراید CNG دو گانه سوز مجموعه ECU و ADVANCER باز بصورت یک قطعه الکترونیکی طراحی و ساخته شده است. برای پیاده کردن مجموعه قطعات الکترونیکی مطابق روش ذیل اقدام نمائید.

- ۱) ابتدا کانکتورهای اتصال (Emulator، ECU) و advancer (ECU) را بشورد سمت راننده را جدا نمایید.

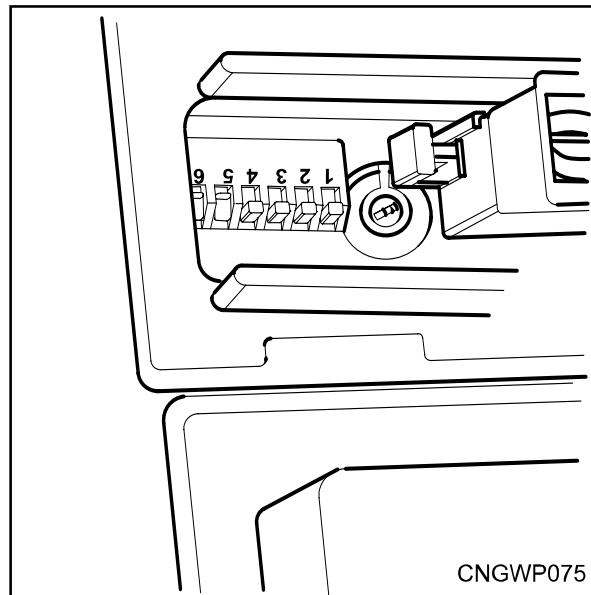
OMVL و ادونسر طرح ECU

- ۲) پیچ اتصال پایه نگهدارنده قطعات الکتریکی به ECU بزنین را باز کنید بدین طریق مجموعه ADVANCER و ECU بصورت مجموعه کامل پیاده می شود.

- ۳) باز کردن ۲ پیچ اتصال مجموعه ECU و advancer به پایه نگهدارنده آن می توان ۲ قطعه را زم جدانمود.
توجه: در صورت سوختن فیوز ۷/۵ آمپر محافظ ECU نسبت به تعویض آن اقدام نمائید.

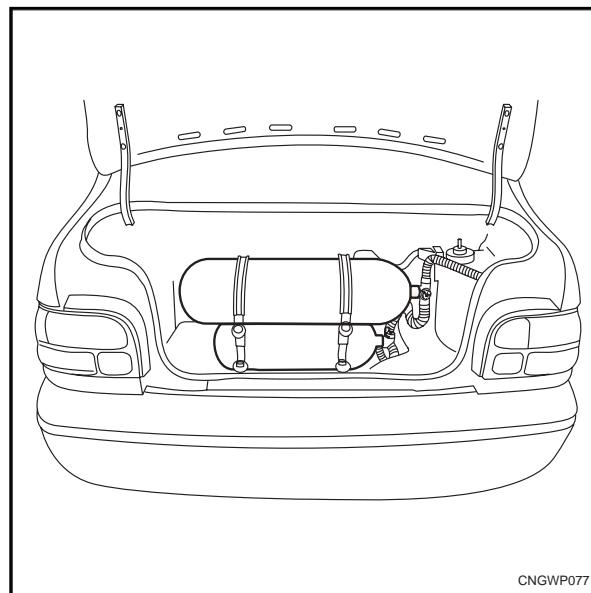

توجه ۲: دقت نمایید که به تنظیمات موجود در advancer که توسط شرکت سازنده با شماره ۱۰۶ در حالتهای On و Off قرار گرفته است دست نزند هرگونه دستکاری در تنظیمات فوق سبب برهم خوردن زمان آوانس جرقه به هنگام تبدیل سوخت به حالت گاز سوز و در نهایت از تنظیم خارج شدن سیستم می باشد.

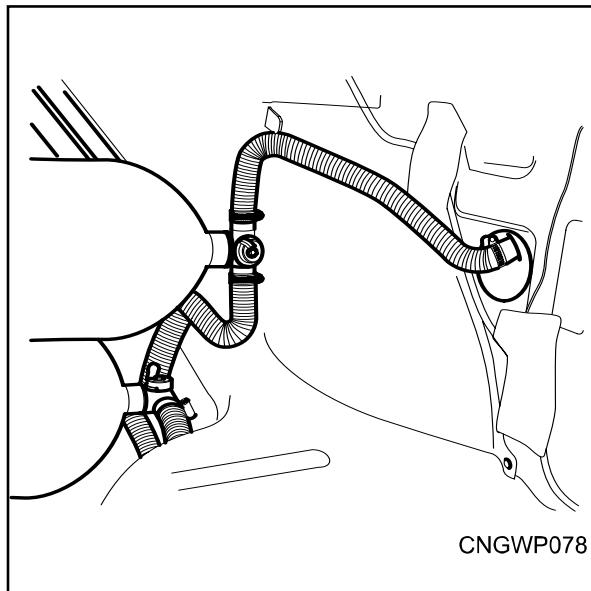

پیاده و سوار کردن شیر پرکن گاز:

- ۱) به منظور ایمنی در قسمت فشار قوی ابتدا شیر مخازن گاز را بیندید.
- ۲) در ب سوختگیری گاز در سمت راست راننده (در جهت مخالف درب باک بتنzin) را باز کنید سپس ۴ عدد پیچ اتصال مجموعه شیر پرکن گاز به اتاق را باز کنید.

- ۳) موکت کف صندوق عقب و همچنین بستهای مربوط به موکت های پوشاننده مخازن را باز نموده و از صندوق عقب خارج سازید به قسمی که مجموعه مخازن و اتصالات قابل دسترسی باشد.

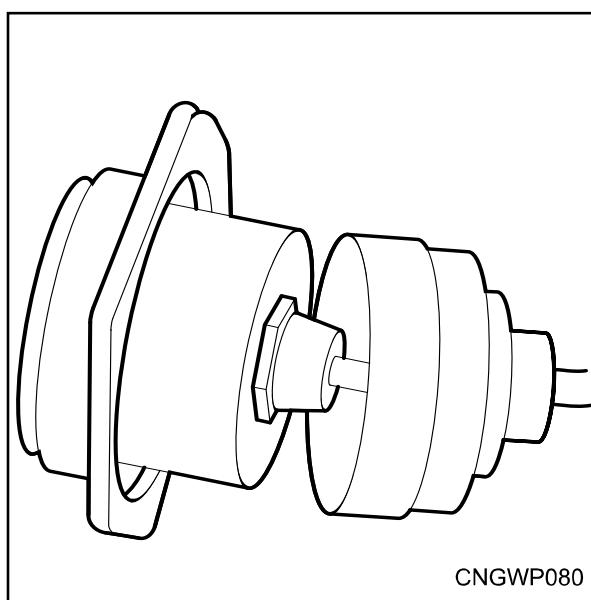

(۴) بست اتصال لوله خرطومی شیر پرکن در سمت شیر روی مخزن بزرگ را به منظور دسترسی به لوله فشار قوی باز کنید.

(۵) سپس با استفاده از آچار مناسب لوله فشار قوی اتصالی شیر پرکن به شیر روی مخزن بزرگ را باز کنید و اجازه دهید گاز باقی مانده در لوله به آرامی تخلیه شود پس از آن لوله فشار قوی شیر پرکن را به صورت مجموعه کامل پیاده نمایید.

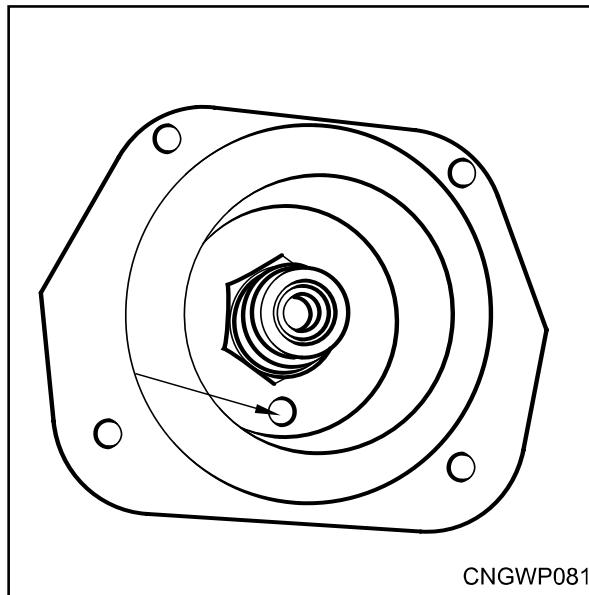
(دقت نمایید که در هنگام باز کردن اتصالات این لوله فشار قوی مخصوصاً اتصال به شیر مخزن ، رزووهای پیچ مربوطه روی شیر مخزن هرز نشوند .)

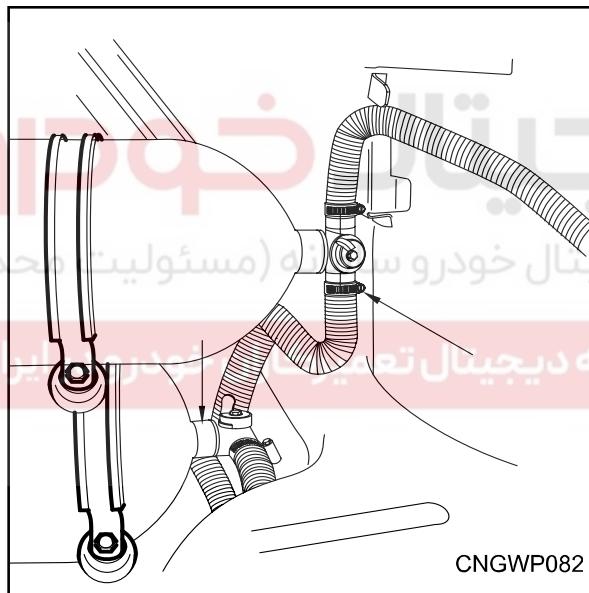
(۶) بست اتصال لوله خرطومی شیر پرکن در سمت شیر پرکن گاز را باز نمایید سپس لوله خرطومی را بهمراه محافظ لاستیکی لوله شیر پرکن باز کنید به قسمی که امکان دسترسی به لوله فشار قوی در سمت شیر پرکن باشد.

با استفاده از آچار مناسب لوله فشار قوی را از شیر پرکن گاز جدا نمایید.

در نهایت شیر پرکن را از نگهدارنده پلاستیکی آن بیرون آورید توجه : به منظور سوار کردن مجدد عکس روش پیاده کردن اقدام نمایید.

توجه

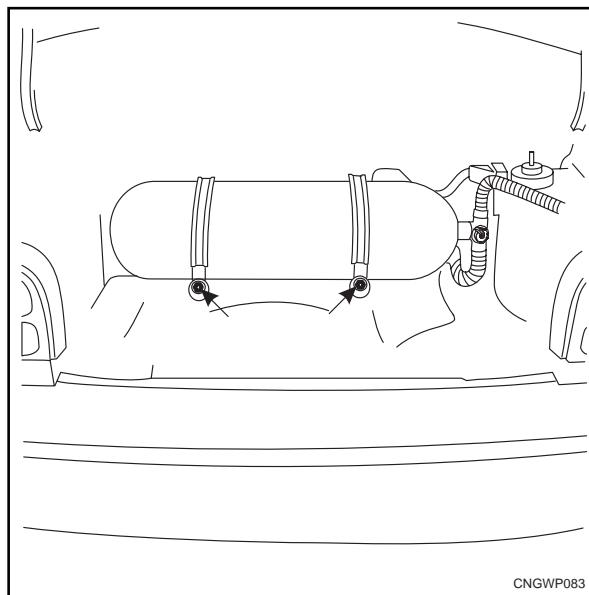
دقت نمائید که سوراخ بغل شیر پرکن مسدود نگردد چرا که نشتی های احتمالی گاز از طریق لوله خرطومی و سوراخ فوق از خودرو خارج می شود و هر عاملی که باعث مسدود شدن سوراخ مذکور گردد موجب پخش گاز در اتاق خودرو خواهد شد.

پیاده و سوار کردن مخازن گاز:

۱) ابتدا شیرهای مخازن را بطور کامل بیندید.

۲) لوله خرطومی و لوله فشار قوی بین شیر پرکن و شیر روی مخزن بزرگ گاز را پیاده نمائید (مراجعه به بخش مربوطه)

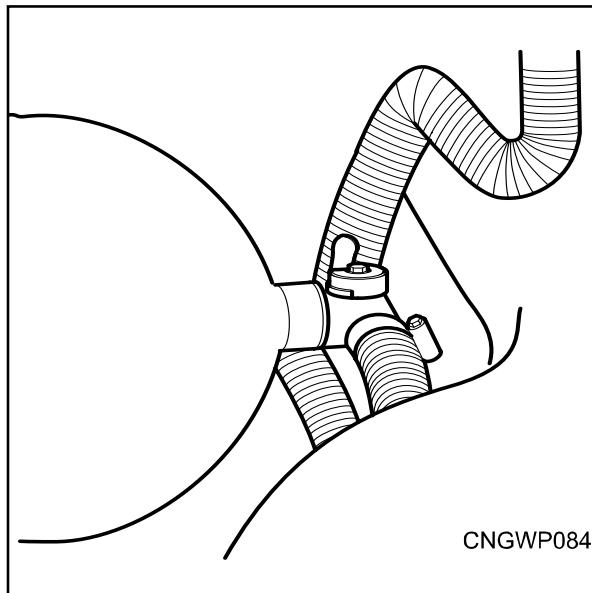
۳) بستهای اتصال لوله خرطومی بین دو مخزن را باز کرده سپس با آچار مناسب لوله فشار قوی بین دو مخزن کوچک و بزرگ را باز کنید.
(احتیاط کنید که رزووهای شیر مخازن آسیب نبیند و اتصالات هرز نشوند).

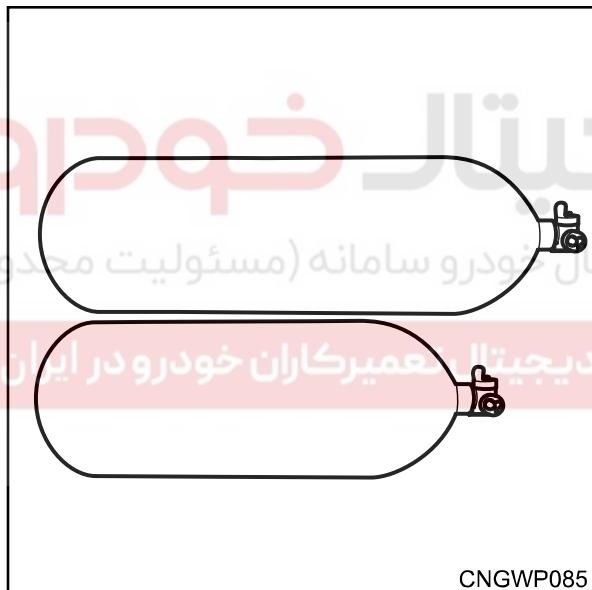
۳) لاستیک زپاس را از کفی صندوق عقب خارج سازید به قسمی که امکان دسترسی به پیچهای نگهدارنده مخازن وجود داشته باشد. سپس دو پیچ اتصالی باندهای مخزن بزرگ را بازنموده و مخزن بزرگ را از صندوق عقب خارج نمائید.

توجه

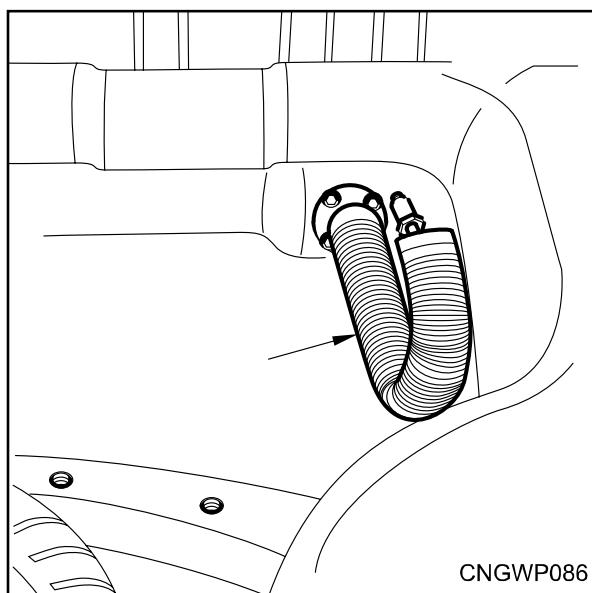
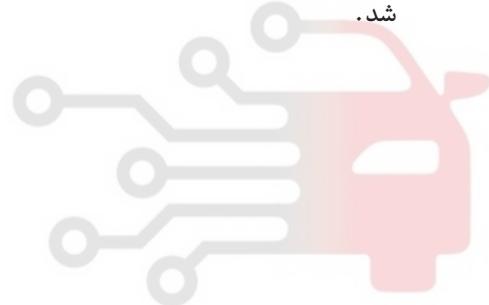
با توجه به سنگینی مخزن و احتمال آسیب دیدن بدنه حتماً مخزن را با احتیاط خارج کنید.

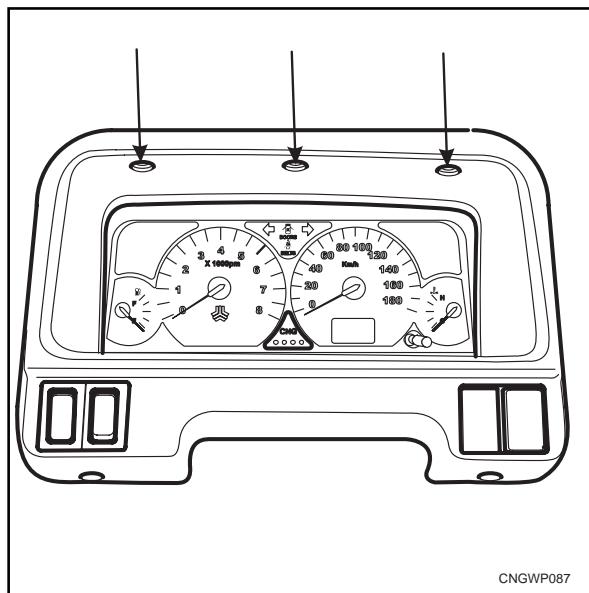
(۴) پس از پیاده نمودن مخزن بزرگ بست لوله خرطومی مربوط به مخزن کوچک را باز کنید.
لوله فشار قوی اتصالی به مخزن کوچک را باز کنید. سپس پیچهای اتصالی باند مخازن کوچک به کفی صندوق عقب را باز کرده و مخزن کوچک را از صندوق عقب خارج نمایید.

(۵) پس از پیاده نمودن مخازن گاز قسمت انتهایی لوله فشار قوی بین مخزن کوچک و رگلاتور که در صندوق عقب قرار دارد، نمایان خواهد شد.

توجه
جهت سوار کردن عکس روش پیاده کردن اقدام نمایید و حتماً مراحل نشست یابی را برای کلیه مسیر فشار قوی انجام دهید.

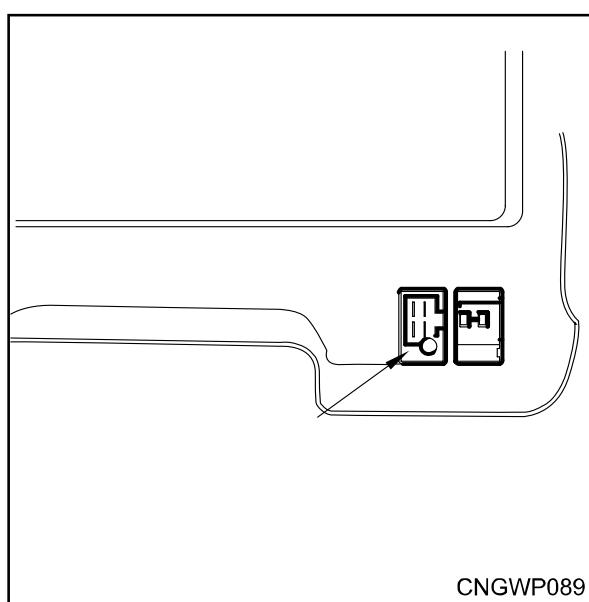
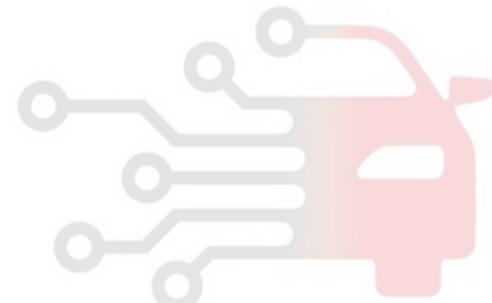

پیاده و سوار کردن کلید انتخاب سوخت:

۱) ابتدا پیچ های مربوط به قاب جلو داشبورد را باز نمائید سپس کانکتورهای اتصالی به آن نظیر کانکتور کلید انتخاب سوخت و کانکتور کلید گرمکن شیشه عقب را جدا کنید.
(کلید انتخاب سوخت در کنار کلید گرمکن شیشه عقب قرار دارد.)

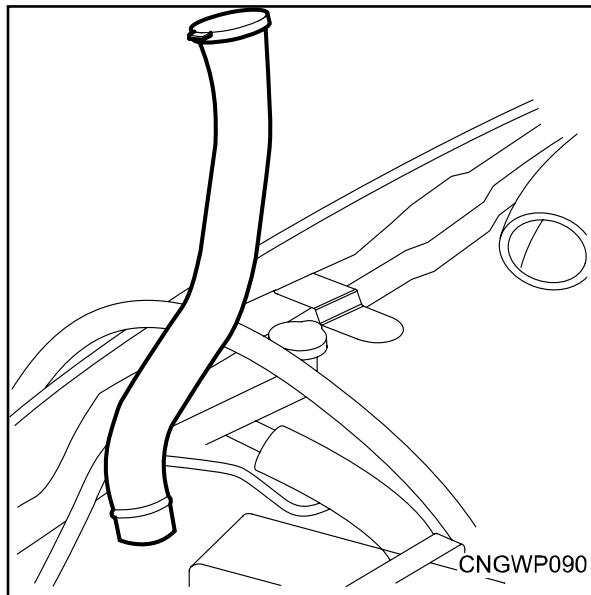

۲) قاب جلو داشبورد را پس از جدا کردن کانکتورهای مربوطه پیاده نمائید.

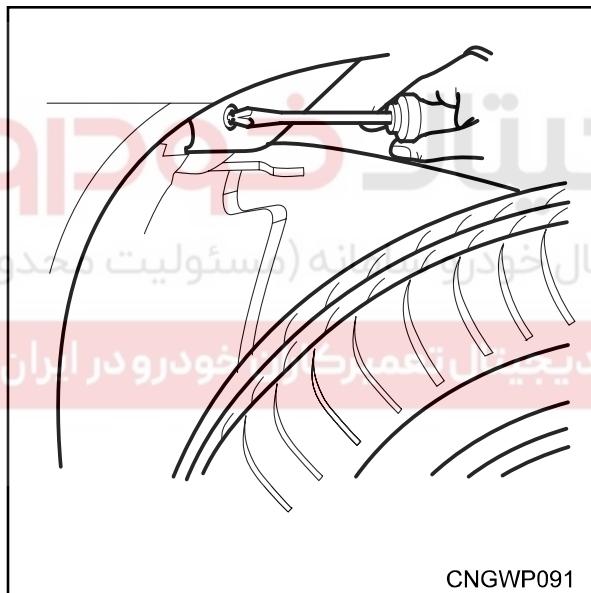

۳) با استفاده از پیچ گوشتی ضامن نگهدارنده کلید انتخاب سوخت CNG داخل قاب جلو داشبورد را آزاد نموده و کلید مربوطه را خارج نمائید.

توجه: جهت سوار کردن عکس روش پیاده کردن اقدام نمائید.

پیاده و سوار کردن مخزن شیشه شوی:

۱) ابتدا با بازکردن پیچ اتصال لوله بالایی مخزن شیشه شوی، آن را از قسمت پایینی مخزن جدا کنید.

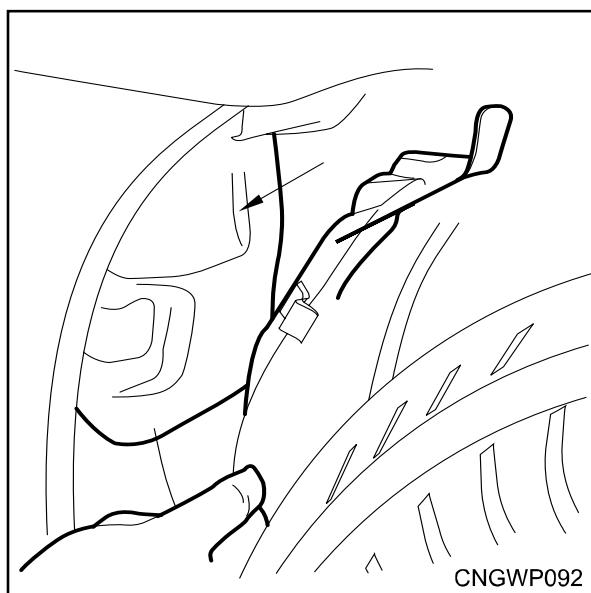

۲) قاب پلاستیکی زیر گلگیر جلوچپ (سمت راننده) را باز نمایید.

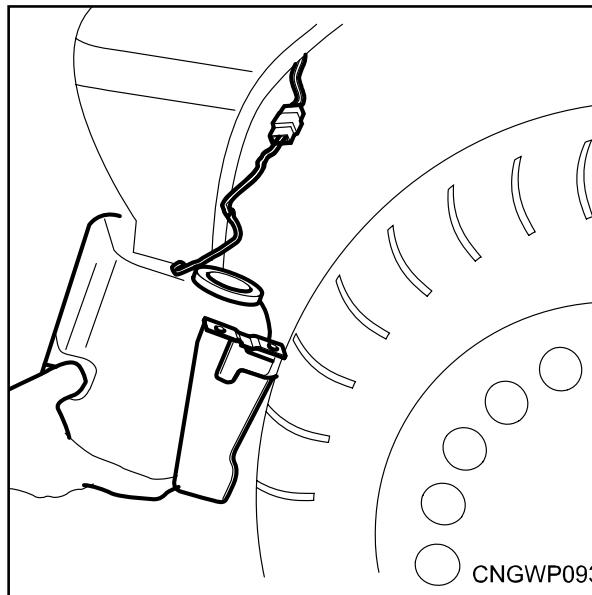

شرکت دیجیتال خودرو از اینه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرات خودرو در ایران

۳) با بازکردن قاب پلاستیکی زیر گلگیر جلوچپ مخزن شیشه شوی قابل روئیت خواهد بود.

(۴) حال پیچ و مهره های اتصال منبع شیشه شوی به گلگیر را باز نمائید. سپس کانکتور اتصال موتور پمپ شیشه شوی را جدا نمائید. در نهایت مخزن شیشه شوی را از زیر گلیگر خارج نماید در صورت سوختن موتور پمپ شیشه شوی، آنرا تعویض کنید.

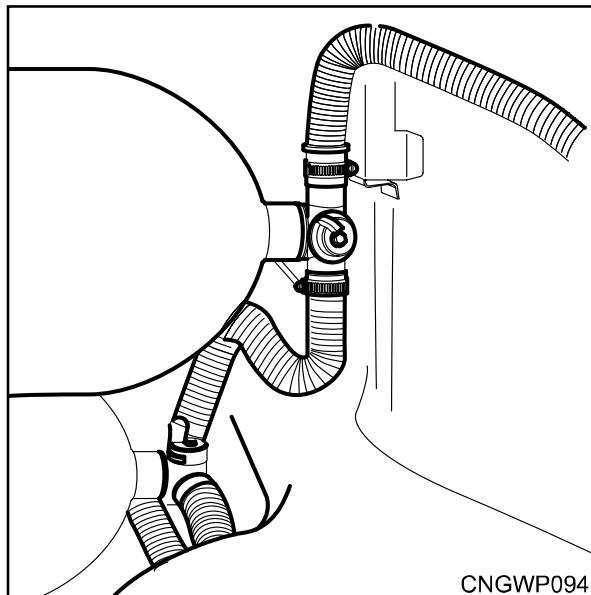
توجه: جهت سوار کردن عکس روش پیاده کردن اقدام نمائید.

دیجیتال خودرو

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

پیاده و سوار کردن شیر مخزن (در صورت نیاز):

هنگام نصب شیر روی یک مخزن فولادی دارای پیچ مخروطی دستور کار شرکت سازنده شیر و ضوابط قانونی مدون اینمی گاز را مورد توجه قرار دهید. در صورتیکه مدارک فوق موجود نباشد دستورات ذیل را دنبال کنید.

- از خالی بودن مخزن اطمینان حاصل کنید.

- شیر و رزوه های مخزن را به دقت تمیز کنید.

ابتدا شیر مخزن را با روغنکاری اولیه به داخل مخزن پیچانید با دست آن را محکم کرده و موقعیت شیر را روی گلوبی مخزن علامتگذاری کنید.

- با آچار مناسب محکم کنید سپس شیر را چند مرتبه شل و محکم کنید تا ۱/۵ دور جهت عقربه های ساعت بچرخد این موقعیت شیر را مجددأ روی گلوبی مخزن علامتگذاری کنید.

- شیر را باز کنید و مخزن و رزوه های آنرا تمیز کنید.

- پوشش نازکی از مواد مرکب approval thread compound فقط روی رزوه های شیر قرار دهید. گیر کردن رزوه ها عامل اصلی نشت گاز است

مواد ترکیبی از اصطکاک رزوه ها جلوگیری می کند.

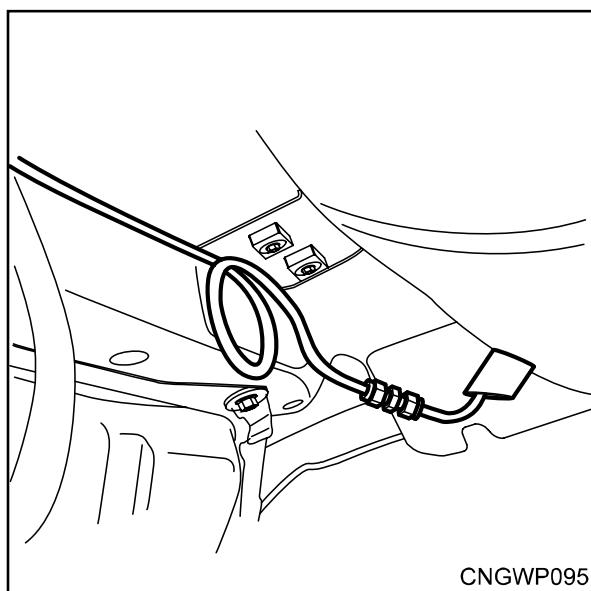
پوشش لاستیکی مخصوص بدون بست بین شیر گلوبی مخزن قرار دهید.

شیر را مجددأ نصب کنید و نیم دور بعد از دومین علامت تا گشتاور 200N.m محکم کنید.

به هیچ وجه از آچار بادی برای سفت کردن شیر استفاده نکنید.

دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اوین سامانه دیجیتال تعییرکاران خودرو در ایران

بریدن و نصب لوله های فشار قوی:

لازم استفاده از اتصالات آبیندی فلزی این است که لوله ها با دقت تمام و تا حد امکان تمیز برش زده شوند.

بدین منظور توصیه می شود برای برش زدن لوله ها از گیره های مخصوص استفاده کنید و تا حد امکان عملیات برش را با آهستگی انجام دهید تا باعث دفرمگی در محل آب بندی لوله نشود. بعد از برش لوله لبه های لوله را کاملاً تمیز کنید و برآده های احتمالی آهن را به وسیله فشار باد از داخل لوله خارج کنید. دقت کنید به سطوحی که بعنوان آبند بروی همیدیگر قرار می گیرند آسیبی وارد نشود.

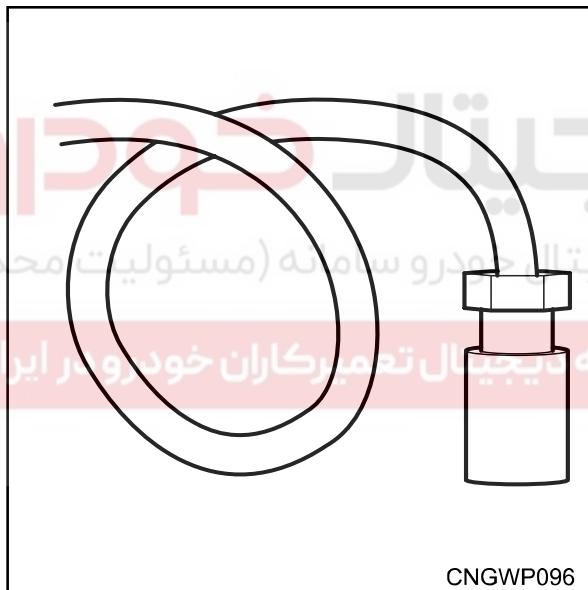
پس از برش لوله، تیوب تهويه هوا را بروی لوله مربوطه آن قرار دهيد. سپس لوله و مهره را بروی محل نصب قرار دهيد بطور يك مهره را با دست سفت کنيد.

سپس لوله تهويه را بر روی لبه های نصب قرار دهيد و بسته های آن را

نصب کنید. سپس لوله ها از محل مناسب رد کرده و بستهای آن را که حداقل با فاصله ۵۰۰ میلیمتر با یکدیگر نصب شده اند سفت کنید. دو سر لوله را به شیر سوختگیری و رگلاتور متصل کنید بدون اینکه مهره های آنرا کاملاً سفت کنید.
حال تمامی اتصالات را بوسیله آچار مناسب سفت کنید.

مراحل سفت کردن مهره:

- (۱) ابتدا مهره را سفت کنید تا جایی که بر روی نشیمنگاه خود بشیند.
- (۲) مهره را نسبت به محل نصب آن علامت بزنید.
- (۳) مهره را به وسیله یک آچار مناسب ۱/۴ او ۱/۴ دور دیگر (۴۵° درجه) بچرخانید.

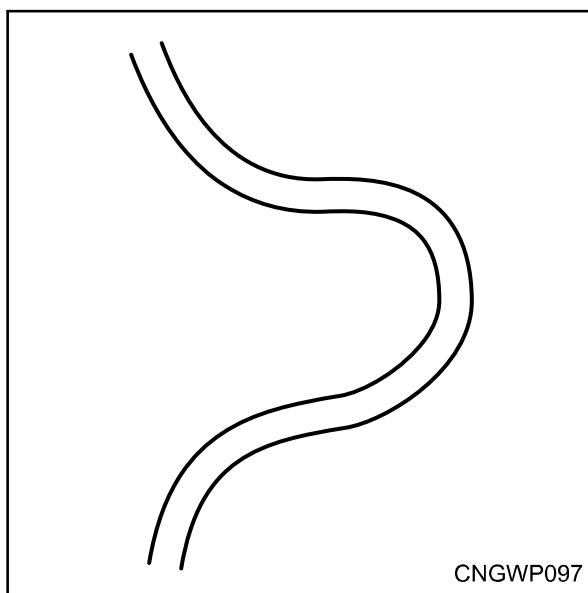

خم کاری و بستن اتصالات لوله های فشار قوی :

موارد ذیل را همیشه مد نظر داشته باشید .

خطوط لوله میباشد دقیقاً هم راستا با قطعه ای که لوله بر روی آن نصب می شود بدون هیچگونه کجی و پاپیچیدگی در محل اتصال باشد .

رزوه های مهره می باشد بدون هیچگونه فشاری به لوله در حالی که لوله کاملاً در محل اتصال قرار گرفته است به راحتی و با دست بسته شود تا زمانی که آبیند فلزی و مهره باهم درگیر شوند .
در پاره ای موارد طول زیاد لوله باعث ایجاد لرزش می شود که در این موارد لوله را بصورت حلقه در می آورند در این موارد قطر حلقه نباید کمتر از ۱۰ برابر قطر خارجی لوله باشد برای این منظور طول لوله می باشد ۲۳۰-۲۵۰mm بیشتر در نظر گرفته نشود .

برای مسیرهای کوتاه ، به شکل لادر آوردن لوله می تواند همان اثر حلقه ای کردن لوله را داشته باشد . برای این منظور می باشد طول لوله به مانند قسمت قبل بلندتر باشد .

با توجه به اینکه لوله انتقال گاز مخزن به رگلاتور بلندترین لوله انتقال می باشد از دو حلقه دمپ کننده ارتعاش یکی در ابتدای مسیر و یکی در انتهای مسیر استفاده شده است .

تست آب بندی اتصالات ولوهه ها:

برای تشخیص نشتی احتمالی اتصالات بصورت زیر عمل کنید.
مخزن راتخت فشار (۰/۷۵ بار) بوسیله پستانکی که ولوهه فشار بالارابه رگلاتور وصل می کند از هواپر کنید.

شیر مخزن را کاملاً بیندید و پستانک را به پمپ مایع تست متصل کنید این مایع می تواند بسته به شرایط نیتروژن یا امولسیون آب و روغن برای شناسایی نقاط نشتی باشد
فشار مدار پرفشار را با دقیق افزایش دهید به مدت چند دقیقه، توجه کنید فشار مدار که از روی فشار سنج خوانده می شود کم نشود وجود نشتی احتمالی را در این حالت بررسی کنید.

توجه

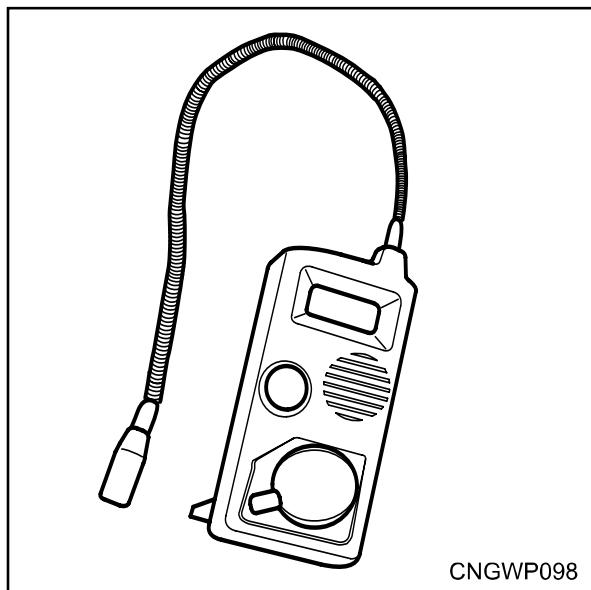
نظریه در اختیار گرفتن دستگاه نشت یاب گاز CNG در نمایندگی های مجاز می توانید جهت انجام تست نشتی از دستگاه مذکور استفاده نمائید. ولی یکی از ساده ترین و کار آمدترین روش هادر نشت یابی که قادر است کمترین میزان نشتی را نشان بدهد، استفاده از کف است.

دیجیتال خودرو

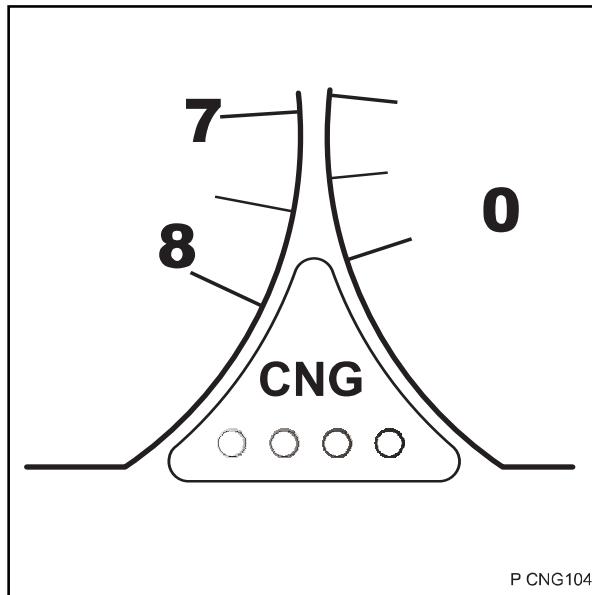
شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

در صورت بروز نشتی:

- ۱) هوا را از مدار خارج کنید و اتصال مذکور را حدود ۱/۸ دور سفت کنید.
- ۲) فشار مدار را مجدداً افزایش دهید و محل نشتی را بررسی کنید در صورت بروز نشتی این عمل را مجدداً تکرار کنید.
- ۳) با توجه به اینکه مدار بسته است فشار پمپ را کم کرده و شیر مخزن را باز کنید تا مایع تست خارج شود و هوای فشرده مایع باقیمانده در مدار را خارج کند.

روش عیب‌یابی با استفاده از چراغهای LED:

۱) Fetal error (سه بار در ثانیه) چشمک می‌زنند و چراغ LED همزمان با فرکانس ۳ هرتز (سه بار در ثانیه) نوشته CNG خاموش می‌باشد و خودرو به صورت اتوماتیک بر روی بنزین سوییج می‌شود. در این حالت خودرو امکان کار کرد با گاز رانداشت و بلا فاصله بایستی به تعمیرگاه منتقل شود.

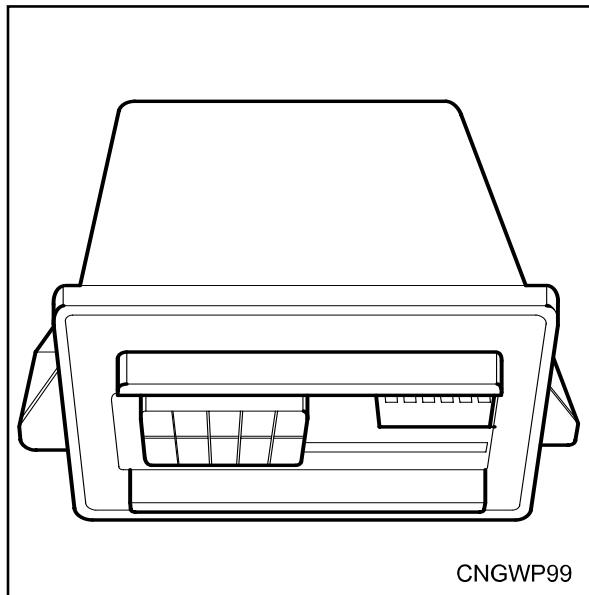
۲) Nonfetal error (در این حالت چراغ LED به همراه چراغ LED نوشته CNG همزمان با فرکانس ۳ هرتز (سه بار در ثانیه) چشمک می‌زنند، در این حالت خودرو در حالت گاز دارای اشکال می‌باشد، لکن تا زمان انتقال به تعمیرگاه می‌توان از حالت گاز سوز استفاده نمود.

دیجیتال خودرو

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران

مراحل انجام آدوانس:

بواسطه وجود اختلاف در احتراق گاز طبیعی و بنزین لازم است که در صورت نصب کیت CNG بر روی خودرو حتماً یک ادوانسر به منظور آدوانس و ریتارد کردن وجود داشته باشد.

این وسیله میزان آدوانس جرقه را با توجه به تنظیمات اصلی ECU بنزین تغییر می‌دهد.

در این قطعه چند سلکتور به منظور تنظیم وجود دارد که اجازه می‌دهد بر روی انواع موتورها مقادیر آدوانس مناسب آن موتور انتخاب شود.

تنظیم کردن سیستم:

این نوع ECU (RAFO4) می‌باشد برای هر نوع خودرو و یا موتور کالیبره شود. برنامه ریزی ECU می‌توانید از طریق نرم افزار مخصوص آن و به وسیله کامپیوتر شخصی و یا تستر دستی از طریق سیم شماره RS232 انجام شود. همچنین تنظیم ورود گاز به سیستم توسط یک موتور پله‌ای که مابین میکسر و رگلاتور قرار دارد انجام می‌شود. میزان سوخت ورودی بطور اتوماتیک تنظیم می‌شود (میزان گاز ورودی قابل تنظیم بصورت دستی نمی‌باشد) بدلیل اینکه ECU سیگنالهای دریافتی از دور موتور، TPS و سنسور اکسیژن را پردازش می‌کند. استفاده از موتور پله‌ای برای بدست آوردن نسبت هوا به سوخت مناسب در تمامی شرایط کاری (دما، فشار و رطوبت متغیر) به منظور بدست آوردن بهترین شرایط در کاهش میزان آلایندگی، افزایش بازدهی و کاهش مصرف سوخت می‌باشد. همچنین از طریق کامپیوترو یا تستر دستی می‌توان Off Cut را تنظیم کرد. تنها تنظیم دستی قابل انجام تنظیم میزان گاز ورودی در حالت دور آرام می‌باشد این تنظیم می‌باشد تا حد امکان دقیق انجام شود در غیر اینصورت و در صورتیکه تنظیمات انجام شده خارج از محدوده باشد سیستم نمی‌تواند ضریب تصحیح درست را به منظور درست کار کردن موتور اعمال کند.

مراحل تنظیم:

ابتدا بررسی کنید که تمامی وسایل و اجزاء به درستی نصب شده است و مخزن پر می‌باشد.

بادقت بررسی کنید که اتصالات و لوله‌ها هیچگونه نشتی احتمالی نداشته باشد برای اینکار می‌توانید از دستگاه نشت یاب گاز استفاده کنید.

خودرو را در حالت بنزین سوز روشن کرده و اجازه دهید گرم شود.

سیستم خنک کاری را هواگیری کنید.

خودرو را در حالت گاز سوز قرار دهید.

میزان دور موتور را در حالت دور آرام مشاهده کنید، در صورتیکه نیاز است با پیچاندن پیچ M10 که روی رگلاتور قرار دارد دور را تنظیم کنید. **توجه:** دقت کنید در موقعي که لازم نیست پیچ را دستکاري نکنید.

نوع عیب	علت احتمالی	روش رفع عیب
زمان روشن شدن در سیستم بنزین طولانی است	نشت گاز از رگلاتور به داخل منیفولد هوای ورودی	تعویض رگلاتور
خودرو با سیستم گازسوز کار نمی کند	سیستم، سیگنالهای سنسور دور موتور و میل لنگ (rpm) را تشخیص نمی دهد.	بازدید ECU و بازدید کانکتورها و اطمینان از سالم بودن دسته سیم
چراغهای پشت آمپر روشن نمی شود	(سوکت) باز خور ECU به سیم کشی اصلی متصل نیست	بازدید دقیق اتصالات ECU
	فیوز مربوط به سیستم CNG سوخته است	فیوز سیستم CNG را تعویض کنید
خودرو به جای روشن شدن با سیستم بنزین با گاز روشن می شود	اختلال در تنظیمات ECU	سوکت دسته سیم را به یک رایانه دارای نرم افزار مورد نظر، متصل کنید و سیستم را روی "روشن شدن با گاز" تنظیم نمایید.
با تغییر سیستم به گاز سوز، خودرو خاموش می شود	اختلال در عملکرد و یا اتصالات شیربرقی رگلاتور فشار	از اتصال سیم مشکی (اتصال بدنه) به سر منفی و سیم آبی به سر مثبت (12v) کوبل و کارکرد صحیح شیربرقی اطمینان حاصل کنید.
	تشکیل مخلوط بسیار ریقی یا بسیار غنی سوخت و هوا بدلا لیل زیر:	با فرمان موجود در نرم افزار، عملگر را فعال کنید
	قفل شدن موتور پله ای عدم ارسال سیگنالهای TPS (سنسور دریچه گاز)	توسط رایانه یا دستگاه تست بررسی کنید کدامیک از این دو حالت اتفاق افتاده
دور موتور در دورهای آرام، در هر دور سیستم گازسوز و بنزینی، نوسان دارد	سیگنالهای سنسور اکسیژن را بدلا لیل زیر تشخیص نمی دهد:	اتصالات را بازدید کنید و بررسی کنید سیگنالهای ارسالی از سنسور اکسیژن به ECU می رسد.
	اختلال در اتصال ECU یا دسته سیم مدار گازسوز و سیم کشی اصلی خودرو	سنسور اکسیژن را تعویض کنید
	عدم عملکرد سنسور اکسیژن	پیچ را به آرامی باز کنید و آنرا تنظیم نمایید
موتور در دورهای بالا خاموش می شود	عدم تنظیم صحیح رگلاتور	با شرکت سازنده خودرو تماس بگیرید
دور موتور در دورهای آرام، در هر دور سیستم گازسوز و بنزینی، نوسان دارد	دریچه گاز بین وضعیت دور آرام و غیر آرام نوسان دارد	با شرکت سازنده خودرو تماس بگیرید
	اختلال در کالیبراسیون ECU اصلی بنزین	با شرکت سازنده خودرو تماس بگیرید

نوع عیب	علت احتمالی	روش رفع عیب
دور موتور در دورهای آرام با سیستم گازسوز نوسان دارد	اختلال در تنظیمات ECU گاز	توسط رایانه یا تستر بررسی نمایید و وضعیت پیش فرض عملگر قفل نباشد و حرکت آنرا محدود نمایید میکسر را طبق دستورالعمل نصب کنید.
	عدم نصب صحیح میکسر و مسیر هوای ورودی به آن	میکسر را بررسی و در صورت لزوم طبق دستورالعمل نصب کنید.
موتور در دور آرام، خاموش می شود.	پیج دور آرام در رگلاتور تنظیم نیست.	پیج را به آرامی باز کنید تا مخلوط مناسبی از سوخت و هوا داشته باشد.
	اختلال در تنظیم و یا تشخیص پارامترهای مربوط به مخلوط سوخت و هوا	توسط رایانه یا دستگاه تستر، تنظیم پارامترهای اصلی (دريچه گاز (TPS)، دور موتور (rpm)، لامبادا ...) و استوکیومتریک بودن نسبت سوخت به هوا در دورهای مختلف را بررسی کنید.
خودرو هنگام توقف، خاموش می شود	عدم نصب صحیح میکسر و قمst مخروطی داخل دریچه گاز	میکسر را طبق دستورالعمل نصب کنید.
واکنش شدید موتور، هنگام تغییر سیستم بنزینی به گازسوز	عدم تنظیم صحیح یا پارامترهای Emulator (امولاتور بالا ECU یکپارچه می باشد)	توسط رایانه یا دستگاه تستر صحت کارکرد اجزاء را بررسی کنید و در صورتیکه کارکرد اجزاء صحیح نیست، ECU را تعویض و یا مجددا برنامه ریزی کنید.
واکنش کند موتور در شتابهای بالا	تنظیم پارامترهای ECU را بررسی کنید.	توسط رایانه یا تستر بررسی کنید، موقعیت پیش فرض عملگر در وضعیت قفل نباشد و در طول مدت شتابگیری در محدوده تغییراتش ثابت نباشد.
چراغ بازدید موتور، پشت آمپر روشن می شود.	ECU اصلی یک اخطر شناسایی کرده است.	دستگاه عیب یاب را به ECU متصل کنید در صورتیکه ایراد در لیست خطاهای موجود نبود با شرکت سازنده تماس حاصل کنید.
در شتابهای بالا، در رگلاتور فشار صدای برخورد دو فلز ایجاد می شود.	دیافراگم پوسته فشار ضعیف در رگلاتور به پوشش خارجی آن برخوردمی کند.	پوسته فشار ضعیف رگلاتور را تعویض کنید.

کیلومتر کارکرد			عملکرد			زمان کارکرد		
۵.....	۳.....	۱.....		۱ماه	۱سال	۲سال	۳سال	
		x	تعویض واشر کاهنده و اجزای وابسته آن			x		
x			تعویض واشر شیر تغذیه سوخت گاز		x			
x			تعویض واشرهای رگلاتور و پوسته آن		x			
	x		تعویض شیلنگهای لاستیکی			x		
x			تخلیه رسوبات احتمالی که داخل رگلاتور جمع آوری شده است		x			
			بازدید مخزن گاز				x	
			بازدید آبیندی واشرهای سیستم گاز (اجزای مربوطه و اتصالات)	x				

شرکت دیجیتال خودرو سامانه (مسئولیت محدود)

اولین سامانه دیجیتال تعمیرکاران خودرو در ایران